

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

62. aastakäik

3. juuni 2019

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/897, 12. märts 2019, millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 748/2012 seoses riskipõhise nõuetele vastavuse kontrolli lisamisega I lissasse ja keskkonnakaitsenõuete rakendamise⁽¹⁾ 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/898, 29. mai 2019, milles käsitletakse loa andmist eugenooli preparaadi kasutamiseks broilerite söödalisandina (loa hoidja Lidervet SL)⁽¹⁾ 29
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/899, 29. mai 2019, milles käsitletakse *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-4407 loa pikendamist nuumlammaste, lüpsikitsede, lüpsilammaste, lüpsipühvlite, hobuste ja nuumsigade söödalisandina ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1447/2006, (EÜ) nr 188/2007, (EÜ) nr 232/2009, (EÜ) nr 186/2007 ja (EÜ) nr 209/2008 (loa hoidja S.I. Lesaffre)⁽¹⁾ 32
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/900, 29. mai 2019, milles käsitletakse loa andmist 8-merkaptop-mentaan-3-ooni ja p-ment-1-een-8-tiooli kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina⁽¹⁾ 36
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/901, 29. mai 2019, milles käsitletakse loa andmist *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviini, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola (B₂-vitamiini allikad) kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina⁽¹⁾ 41

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

OTSUSED

- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2019/902, 28. mai 2019, milles käsitletakse meetet, mille Rootsi on võtnud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/42/EÜ, et keelata turule lasta sõidukite käärtõstukeid (mudel TL530LF), mille tootja on TWA Equipment S.r.l. (teatavaks tehtud numbri C(2019) 3886 all) ⁽¹⁾ 47
 - ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2019/903, 29. mai 2019, milles määratakse kindlaks kogu Euroopa Liitu hõlmavad lennuliikluse juhtimisvõrgu tulemuseesmärgid kolmandaks võrdlusperioodiks, mis algab 1. jaanuaril 2020 ja lõpeb 31. detsembril 2024 ⁽¹⁾ 49
-

Parandused

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1513 (millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta) parandus (ELT L 239, 15.9.2015) 56

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2019/897,

12. märts 2019,

millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 748/2012 seoses riskipõhise nõuetele vastavuse kontrolli lisamisega I lisasse ja keskkonnakaitsenõuete rakendamise

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 19 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artiklile 77 peab Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (edaspidi „amet“) liikmesriikide nimel täitma projekteerimis-, tootmis- või registreerimisriigi funktsioone ja ülesandeid, mis on seotud projekti sertifitseerimisega. Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 77 lõike 1 punktile a ja koostoimes kõnealuse määruse artikli 62 lõike 2 punktiga a peab amet võtma vastu ja hindama talle esitatud taotlusi ning andma välja asjakohaseid sertifikaate. Selleks peab amet määrama kindlaks ja tegema taotlejale teatavaks sertifitseerimisaluse, kohaldatavad keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse.
- (2) Komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 ⁽²⁾ kohaselt peab taotleja saama ameti poolt välja antud sertifikaadi pärast seda, kui on tõendatud, et sertifitseeritav toode vastab kohaldatavale sertifitseerimisalusele, sealhulgas lennukõlblikkusega seotud kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele ja keskkonnakaitsenõuetele. Selliste sertifikaatide taotlejad peavad tõendama, et nad vastavad täielikult kõikidele kehtestatud sertifitseerimisaluse aspektidele. Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artiklile 83 peab amet kas ise või liikmesriikide lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu korraldama tema sertifitseerimisülesannete täitmise seotud uurimisi. Amet hindab taotlusi, kuid ta ei pea kõikidel juhtudel korraldama määruse (EL) 2018/1139 artikli 83 kohast põhjalikku uurimist. Seepärast tuleks selleks, et vähendada valikuliste uurimistega seotud ohutusriske ning parandada sertifitseerimismenetluse tõhusust, läbipaistvust ja prognoositavust, ette näha teatavad valikukriteeriumid, mille abil saaks kindlaks määrata, millistes valdkondades ja kui põhjalikult amet peaks nõuetele vastavuse tõendamist kontrollima. Need kriteeriumid peaksid tuginema rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni (edaspidi „Chicago konventsioon“ 19. lisas sätestatud ohutusjärelvalve- ja ohutusjuhtimispõhimõtetele.
- (3) Lisaks on määrusega (EL) nr 748/2012 ette nähtud, et projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikud peavad tegema ameti asemel teatavad sertifitseerimisotsused vastavalt nende sertifikaadi väljaandmise tingimustele

⁽¹⁾ ELTL 212, 22.8.2018, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 3. augusti 2012. aasta määrus (EL) nr 748/2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELTL 224, 21.8.2012, lk 1).

ja kvaliteedi tagamise süsteemi asjakohastele menetlustele. Olemasolevate õigustega seoses saadud kogemuste põhjal ja halduskoormuse vähendamiseks, kuid samas lennundusohutusega seotud riske ja keskkonnakaitse nõudeid arvesse võttes peaks projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikel olema õigus kinnitada tüübisertifikaatides tehtavaid teatavaid olulisi muudatusi ja anda välja teatavaid täiendavaid tüübisertifikaate. Selleks et piirata lennuohutusega seotud riske ja võttes arvesse keskkonnakaitse nõudeid, peaksid need uued õigused olema seotud üksnes mõõdukalt uuenduslike oluliste muudatuste kinnitamisega ja need tuleks anda üksnes nendele sertifikaadiomanikele, kes saavad kõnealuseid uusi õigusi nõuetekohaselt rakendada. Viimati mainitu tõendamiseks tuleks näidata, et varasemate sarnaste oluliste muudatuste puhul on saavutatud ametiga koostööd tehes rahuldavaid tulemusi.

- (4) Selguse huvides tuleks määruse (EL) nr 748/2012 I lisa muuta nii, et selle jaos A sätestatakse nõuded, mida kohaldatakse üksnes kõnealuse lisa kohaselt välja antud või välja antavate sertifikaatide taotlejate või selliste sertifikaatide omanike suhtes, ning kõnealuse lisa jaos B sätestatakse nõuded, mida kohaldatakse üksnes pädevate asutuste, kaasa arvatud ameti suhtes.
- (5) Lennuettevõtjad peavad pärast hooldust tegema kontroll-lende, et tagada teatavate õhusõidukisüsteemide nõuetekohane toimimine, mida ei saa maa peal kontrollida. Nende lendude ajal varem toimunud lennuõnnetused või tõsised intsidendid viitavad sellele, et teatavaid tehnilisi kontroll-lende ei tohiks teha lennukõlblikkussertifikaadi (või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi) alusel, vaid nende jaoks oleks vaja lennuluuba. Seepärast tuleks nende lendude loetellu, mille jaoks on vaja lennuluuba, lisada õhusõidukiga lendamine vigade tuvastamiseks või ühe või mitme süsteemi, osa või seadme toimimise kontrollimiseks pärast hooldust.
- (6) Tuleks kõrvaldada teatavad ebakõlad määruse (EL) nr 748/2012 ja määruse (EL) 2018/1139 vahel seoses tüübisertifitseerimisaluse sisu ja teavitamismenetlusega.
- (7) Määruse (EL) 2018/1139 artikli 9 lõikes 2 on nõutud, et õhusõidukite ning nende mootorite, propellerite, osade ja teisaldatava varustuse heitkogused ning müra peavad vastama keskkonnakaitse nõuetele, mis sisalduvad Chicago konventsiooni I köite 12. muudatuses, II köite 9. muudatuses ja 16. lisa III köite esmaväljaandes, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018.
- (8) Seepärast tuleks määruse (EL) nr 748/2012 I lisa kohandada nii, et see kajastaks Chicago konventsiooni 16. lisa sisalduvaid keskkonnakaitse nõudeid. Kuna Chicago konventsiooni 16. lisa sätetega on ette nähtud, et teatavad mootorid või õhusõidukid võib vabastada keskkonnakaitse nõuete täitmisest, tuleks ka määruses (EL) nr 748/2012 sätestada võimalus, et tootjaorganisatsioonid taotlevad oma pädevalt asutuselt erandeid keskkonnakaitse nõuete täitmisest.
- (9) Lisaks sellele tuleks selguse huvides muuta teatavaid määruse (EL) nr 748/2012 sätteid, et kõrvaldada standardite, soovituslike tavade ja nendega seotud suuniste kohaldamisega seotud tehnilised probleemid, mis võivad tekkida õhusõidukite ja mootorite sertifitseerimise käigus.
- (10) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 748/2012 vastavalt muuta.
- (11) Kõikidele asjaosalistele on vaja anda piisavalt aega, et kohaneda käesoleva määrusega ettenähtud meetmete põhjal loodud uue õigusraamistikuga.
- (12) Käesolevas määruses sätestatud meetmed põhinevad ameti arvamustel 07/2016, ⁽³⁾ 01/2017 ⁽⁴⁾ ja 09/2017, ⁽⁵⁾ mis esitati kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 76 lõikega 1,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Artikli 1 lõikele 2 lisatakse punkt k:

„k) „käitussobivuse andmed“ – andmed, mis on õhusõiduki tüübisertifikaadi, piiratud tüübisertifikaadi või täiendava tüübisertifikaadi osa ning mis sisaldavad kõike järgnevat:

i) piloodi tüübipädevuskoolituse miinimumõppekava, sh tüübipädevuse kindlaksmääramine;

⁽³⁾ Arvamus nr 07/2016 osalemismääruga seotud nõuete osale 21 lisamise kohta.

⁽⁴⁾ Arvamus nr 01/2017 tehniliste kontroll-lendude kohta.

⁽⁵⁾ Arvamus nr 09/2017 CAEP/10 kliimamuutust, heitkoguseid ja müra käsitlevate muudatuste rakendamise kohta.

- ii) lennuimataatorite objektiivset kvalifitseerimist toetavate õhusõiduki valideerimise lähteandmete ulatuse kindlaksmääramine või nende ajutiseks kvalifitseerimiseks vajalikud täiendavad andmed;
- iii) piloodi tüübipädevuse koolituse miinimumõppekava, sh tüübipädevuse kindlaksmääramine;
- iv) tüübi või variandi kindlaksmääramine salongitöötajate jaoks ja tüübikohased andmed salongitöötajate koolitamiseks;
- v) minimaalvarustuse põhiloetelu;“.

2. Artiklile 9 lisatakse lõige 4:

„4. Erandina lõikest 1 võib tootjaorganisatsioon esitada pädevale asutusele taotluse erandi tegemiseks määruse (EL) 2018/1139 (*) artikli 9 lõike 2 esimeses lõigus osutatud keskkonnakaitseõuetest.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).“

3. Määruse (EL) nr 748/2012 I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [Väljaannete talitus – palun lisada kuupäev: üheksa kuud pärast jõustumist], välja arvatud artikli 1 lõige 2 ja lisa punktid 11, 13–14, 23–26, 28, 30, punkti 40 alapunkt 21.B.85 ning punkt 43, mida kohaldatakse alates [Väljaannete talitus – palun lisada jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 12. märts 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) muudetakse järgmiselt.

1) Sisukord asendatakse järgmisega:

„Sisukord

21.1. Üldosa

JAGU A — TEHNILISED NÕUDED

ALAJAGU A — ÜLDSÄTTED

21.A.1 Kohaldamisala

21.A.2 Muu isiku kui sertifikaadi taotleja või omaniku kohustus

21.A.3A Rikked, häired ja defektid

21.A.3B Lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused

21.A.4 Projekteerija ja tootja vaheline kooskõlastus

ALAJAGU B — TÜÜBISERTIFIKAADID JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAADID

21.A.11 Kohaldamisala

21.A.13 Kõlblikuskriteeriumid

21.A.14 Pädevuse tõendamine

21.A.15 Taotlemine

21.A.19 Uut tüübisertifikaati nõudvad muudatused

21.A.20 Vastavus tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitse-
senõuetele

21.A.21 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmise nõuded

21.A.31 Tüübiprojekt

21.A.33 Ülevaatused ja katsed

21.A.35 Katselennud

21.A.41 Tüübisertifikaat

21.A.44 Omaniku kohustused

21.A.47 Ülekandmine

21.A.51 Kehtivus ja selle jätkumine

21.A.55 Andmete säilitamine

21.A.57 Käsiraamatud

21.A.61 Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid

21.A.62 Käitussobivuse andmete kättesaadavus

(ALAJAGU C — EI KOHALDATA)

ALAJAGU D — MUUDATUSED TÜÜBISERTIFIKAATIDES JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAATIDES

21.A.90A Kohaldamisala

21.A.90B Standardmuudatused

21.A.91 Tüübisertifikaadi muudatuste liigitus

21.A.92 Kõlblikuskriteeriumid

21.A.93 Taotlemine

21.A.95 Väheolulise muudatuse kinnitamise nõuded

21.A.97 Olulise muudatuse kinnitamise nõuded

- 21.A.101 Tüübisertifitseerimisalus, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus ja keskkonnakaitseenõuded tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul
- 21.A.105 Andmete säilitamine
- 21.A.107 Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid
- 21.A.108 Käitussobivuse andmete kättesaadavus
- 21.A.109 Kohustused ja EPA-märgistus
- ALAJAGU E — TÄIENDAVID TÜÜBISERTIFIKAADID
- 21.A.111 Kohaldamisala
- 21.A.112A Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.112B Pädevuse tõendamine
- 21.A.113 Täiendava tüübisertifikaadi taotlemine
- 21.A.115 Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmisega tehtavate oluliste muudatuste kinnitamise nõuded
- 21.A.116 Ülekandmine
- 21.A.117 Muudatused selles toote osas, mida täiendav tüübisertifikaat käsitleb
- 21.A.118A Kohustused ja EPA-märgistus
- 21.A.118B Kehtivus ja selle jätkumine
- 21.A.119 Käsiraamatud
- 21.A.120A Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid
- 21.A.120B Käitussobivuse andmete kättesaadavus
- ALAJAGU F — TOOTMINE TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAADI PUUDUMISE KORRAL
- 21.A.121 Kohaldamisala
- 21.A.122 Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.124 Taotlemine
- 21.A.125A Heakskiidukirja väljaandmine
- 21.A.125B Puudused
- 21.A.125C Kehtivus ja selle jätkumine
- 21.A.126 Tootmisjärelvalvesüsteem
- 21.A.127 Katsed: õhusõidukid
- 21.A.128 Katsed: mootorid ja propellerid
- 21.A.129 Tootja kohustused
- 21.A.130 Nõuetele vastavuse deklaratsioon
- ALAJAGU G — TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT
- 21.A.131 Kohaldamisala
- 21.A.133 Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.134 Taotlemine
- 21.A.135 Tootjaorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmine
- 21.A.139 Kvaliteedisüsteem
- 21.A.143 Käsiraamat
- 21.A.145 Sertifikaadi saamise nõuded
- 21.A.147 Muudatused sertifitseeritud tootjaorganisatsioonis
- 21.A.148 Asukoha muudatused
- 21.A.149 Ülekandmine

- 21.A.151 Sertifikaadi tingimused
- 21.A.153 Muudatused sertifikaadi tingimustes
- 21.A.157 Kontrollimine
- 21.A.158 Puudused
- 21.A.159 Kehtivus ja selle jätkumine
- 21.A.163 Õigused
- 21.A.165 Omaniku kohustused

ALAJAGU H — LENNUKÕBLIKKUSSERTIFIKAADID JA PIIRATUD LENNUKÕBLIKKUSSERTIFIKAADID

- 21.A.171 Kohaldamisala
- 21.A.172 Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.173 Liigitus
- 21.A.174 Taotlemine
- 21.A.175 Keel
- 21.A.177 Parandamine või muutmine
- 21.A.179 Ülekandmine ja uuesti väljaandmine liikmesriikides
- 21.A.180 Ülevaatused
- 21.A.181 Kehtivus ja selle jätkumine
- 21.A.182 Õhusõiduki identifitseerimine

ALAJAGU I — MÜRASERTIFIKAADID

- 21.A.201 Kohaldamisala
- 21.A.203 Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.204 Taotlemine
- 21.A.207 Parandamine või muutmine
- 21.A.209 Ülekandmine ja uuesti väljaandmine liikmesriikides
- 21.A.210 Ülevaatused
- 21.A.211 Kehtivus ja selle jätkumine

ALAJAGU J — PROJEKTEERIMISORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

- 21.A.231 Kohaldamisala
- 21.A.233 Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.234 Taotlemine
- 21.A.235 Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmine
- 21.A.239 Kvaliteedi tagamise süsteem
- 21.A.243 Andmed
- 21.A.245 Sertifikaadi saamise nõuded
- 21.A.247 Muudatused kvaliteedi tagamise süsteemis
- 21.A.249 Ülekandmine
- 21.A.251 Sertifikaadi tingimused
- 21.A.253 Muudatused sertifikaadi tingimustes
- 21.A.257 Kontrollimine
- 21.A.258 Puudused
- 21.A.259 Kehtivus ja selle jätkumine
- 21.A.263 Õigused
- 21.A.265 Omaniku kohustused

ALAJAGU K — OSAD JA SEADMED

- 21.A.301 Kohaldamisala
- 21.A.303 Vastavus kohaldatavatele nõuetele
- 21.A.305 Osade ja seadmete sertifitseerimine
- 21.A.307 Osade ja seadmete käibe laskmine paigaldamiseks

(ALAJAGU L — EI KOHALDATA)

ALAJAGU M — REMONDITÖÖD

- 21.A.431A Kohaldamisala
- 21.A.431B Standardremonditööd
- 21.A.432A Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.432B Pädevuse tõendamine
- 21.A.432C Remondiprojekti kinnituse taotlemine
- 21.A.433 Remondiprojekti kinnitamise nõuded
- 21.A.435 Remondiprojektide liigitus ja kinnitamine
- 21.A.439 Varuosade tootmine
- 21.A.441 Remonditööde tegemine
- 21.A.443 Piirangud
- 21.A.445 Parandamata kahjustused
- 21.A.447 Andmete säilitamine
- 21.A.449 Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid
- 21.A.451 Kohustused ja EPA-märgistus

(ALAJAGU N — EI KOHALDATA)

ALAJAGU O — EUROOPA TEHNILISTELE NORMATIIVIDELE VASTAVAD LOAD

- 21.A.601 Kohaldamisala
- 21.A.602A Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.602B Pädevuse tõendamine
- 21.A.603 Taotlemine
- 21.A.604 Abijõuseadmetele (APU) antud luba Euroopa tehnilistele normatiividele vastavuse kohta (ETSO luba)
- 21.A.605 Nõutavad andmed
- 21.A.606 ETSO loa väljaandmise nõuded
- 21.A.607 ETSO loaga seotud eesõigused
- 21.A.608 Konstruktsiooni ja lennutehniliste näitajate deklaratsioon (DDP)
- 21.A.609 ETSO lubade omanike kohustused
- 21.A.610 Kõrvalekallete heakskiitmine
- 21.A.611 Konstruktsiooni muudatused
- 21.A.613 Andmete säilitamine
- 21.A.615 Ameti korraldatavad ülevaatused
- 21.A.619 Kehtivus ja selle jätkumine
- 21.A.621 Ülekandmine

ALAJAGU P — LENNULUBA

- 21.A.701 Kohaldamisala
- 21.A.703 Kõlblikuskriteeriumid
- 21.A.705 Pädev asutus

- 21.A.707 Lennuloa taotlus
- 21.A.708 Lennutingimused
- 21.A.709 Lennutingimuste kinnitamise taotlus
- 21.A.710 Lennutingimuste kinnitamine
- 21.A.711 Lennuloa väljaandmine
- 21.A.713 Muudatused
- 21.A.715 Keel
- 21.A.719 Ülekandmine
- 21.A.721 Ülevaatused
- 21.A.723 Kehtivus ja selle jätkumine
- 21.A.725 Lennuloa kehtivuse pikendamine
- 21.A.727 Lennuloa valdaja kohustused
- 21.A.729 Andmete säilitamine

ALAJAGU Q — TOODETE, OSADE JA SEADMETE IDENTIFITSEERIMINE

- 21.A.801 Toodete identifitseerimine
- 21.A.803 Identifitseerimisandmete käsitlemine
- 21.A.804 Osade ja seadmete identifitseerimine
- 21.A.805 Kriitiliste osade identifitseerimine
- 21.A.807 ETSO artiklite identifitseerimine

JAGU B — MENETLUS PÄDEVATELE ASUTUSTELE

ALAJAGU A — ÜLDSÄTTED

- 21.B.5 Kohaldamisala
- 21.B.20 Pädeva asutuse kohustused
- 21.B.25 Pädeva asutuse töökorralduse nõuded
- 21.B.30 Dokumenteeritud menetlused
- 21.B.35 Töökorralduse ja menetluste muudatused
- 21.B.40 Vaidluste lahendamine
- 21.B.45 Aruandlus/kooskõlastamine
- 21.B.55 Andmete säilitamine
- 21.B.60 Lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused

ALAJAGU B — TÜÜBISERTIFIKAADID JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAADID

- 21.B.70 Sertifitseerimistingimused
- 21.B.75 Eritingimused
- 21.B.80 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi tüübisertifitseerimisalus
- 21.B.82 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus
- 21.B.85 Kohaldatavad keskkonnakaitsenõuded ja sertifitseerimistingimused tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks
- 21.B.100 Osalemismäär
- 21.B.103 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmine

(ALAJAGU C — EI KOHALDATA)

ALAJAGU D — MUUDATUSED TÜÜBISERTIFIKAATIDES JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAATIDES

- 21.B.105 Tüübisertifitseerimisalus, keskkonnakaitseõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul
- 21.B.107 Tüübisertifikaadi muutmise kinnituse väljaandmine

ALAJAGU E — TÄIENDAVID TÜÜBISERTIFIKAADID

- 21.B.109 Tüübisertifitseerimisalus, keskkonnakaitseõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimisalus täiendava tüübisertifikaadi taotlemiseks
- 21.B.111 Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmine

ALAJAGU F — TOOTMINE TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAADI PUUDUMISE KORRAL

- 21.B.120 Kontrollimine
- 21.B.125 Puudused
- 21.B.130 Heakskiidukirja väljaandmine
- 21.B.135 Heakskiidukirja säilitamine
- 21.B.140 Heakskiidukirja muutmine
- 21.B.145 Heakskiidukirja piiramine, peatamine ja kehtetuks tunnistamine
- 21.B.150 Andmete säilitamine

ALAJAGU G — TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

- 21.B.220 Kontrollimine
- 21.B.225 Puudused
- 21.B.230 Sertifikaadi väljaandmine
- 21.B.235 Pidev järelevalve
- 21.B.240 Tootjaorganisatsiooni sertifikaadi muutmine
- 21.B.245 Tootjaorganisatsiooni sertifikaadi peatamine ja kehtetuks tunnistamine
- 21.B.260 Andmete säilitamine

ALAJAGU H — LENNUKÕBLIKKUSSERTIFIKAADID JA PIIRATUD LENNUKÕBLIKKUSSERTIFIKAADID

- 21.B.320 Kontrollimine
- 21.B.325 Lennukõblikkussertifikaadi väljaandmine
- 21.B.326 Lennukõblikkussertifikaat
- 21.B.327 Piiratud lennukõblikkussertifikaat
- 21.B.330 Lennukõblikkussertifikaatide ja piiratud lennukõblikkussertifikaatide peatamine ja kehtetuks tunnistamine
- 21.B.345 Andmete säilitamine

ALAJAGU I — MÜRASERTIFIKAADID

- 21.B.420 Kontrollimine
- 21.B.425 Mürasertifikaatide väljaandmine
- 21.B.430 Mürasertifikaadi peatamine ja kehtetuks tunnistamine
- 21.B.445 Andmete säilitamine

ALAJAGU J — PROJEKTEERIMISORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

ALAJAGU K — OSAD JA SEADMED

(ALAJAGU L — EI KOHALDATA)

ALAJAGU M — REMONDITÖÖD

- 21.B.450 Tüübisertifitseerimisalus ja keskkonnakaitseõuded olulise remondiprojekti kinnitamise puhul
- 21.B.453 Remondiprojekti kinnituse väljaandmine

(ALAJAGU N — EI KOHALDATA)

ALAJAGU O — EUROOPA TEHNILISTELE NORMATIIVIDELE VASTAVAD LOAD

21.B.480 ETSO loa väljaandmine

ALAJAGU P — LENNULUBA

21.B.520 Kontrollimine

21.B.525 Lennulubade väljaandmine

21.B.530 Lennulubade kehtetuks tunnistamine

21.B.545 Andmete säilitamine

ALAJAGU Q — TOODETE, OSADE JA SEADMETE IDENTIFITSEERIMINE

Liited

I liide — EASA vorm 1 — Käitamissertifikaat

II liide — EASA vorm 15a — Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat

III liide — EASA vorm 20a — Lennuluba

IV liide — EASA vorm 20b — Lennuluba (välja andnud pädev asutus)

V liide — EASA vorm 24 — Piiratud lennukõlblikkussertifikaat

VI liide — EASA vorm 25 — Lennukõlblikkussertifikaat

VII liide — EASA vorm 45 — Mürasertifikaat

VIII liide — EASA vorm 52 — Õhusõiduki nõuetele vastavuse deklaratsioon

IX liide — EASA vorm 53 — Hooldustõend

X liide — EASA vorm 55 — Tootjaorganisatsiooni sertifikaat

XI liide — EASA vorm 65, — Heakskiidukiri (tootmine tootjaorganisatsiooni sertifikaadi puudumisel)

XII liide — Katselennukategooriad ja katselennumeeskonna asjakohane kvalifikatsioon 85“.

2) Punkti 21.A.14 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotleja tõendab oma pädevust projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadiga, mille amet on välja andnud kooskõlas alajaoga J.“;

b) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Erandina alapunktist a võib taotleja tõendada oma pädevust sellega, et amet kinnitab tema punkti 21.A.15 alapunkti b kohase sertifitseerimisprogrammi, kui sertifitseeritav toode on üks järgmistest:

1. ELA1 õhusõiduk või

2. ELA1 õhusõidukisse paigaldatud mootor või propeller.“

3) Punkti 21.A.15 muudetakse järgmiselt:

a) alapunktid b, c ja d asendatakse järgmisega.

„b) Õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotlus peab sisaldama vähemalt toote esialgseid kirjeldavaid andmeid ning teavet toote ettenähtud kasutuse ja sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe kohta. Lisaks peab taotlus sisaldama või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada punkti 21.A.20 kohane nõuetele vastavust tõendav sertifitseerimisprogramm, mis koosneb järgmisest:

1. tüübiprojekti üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas kõik sertifitseeritavad konfiguratsioonid;

2. kavandatavad käitamiskarakteristikud ja -piirangud;

3. toote ettenähtud kasutus ja sertifitseerimisele kuuluv kasutusotstarve;

4. esialgset tüübisertifitseerimisalust, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alust ja keskkonnakaitsenõudeid käsitlev ettepanek, mis on koostatud vastavalt punktides 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kindlaks määratud nõuetele ja variantidele;
 5. ettepanek sertifitseerimisprogrammi jaotamise kohta nõuetele vastavust tõendavateks sisulisteks toimingute ja andmerühmadeks, sealhulgas ettepanek nõuete täitmise meetodite ja nõuete täitmist tõendavate asjakohaste dokumentide kohta;
 6. ettepanek nõuetele vastavust tõendavate sisuliste toimingute ja andmerühmade hindamise kohta, mille puhul võetakse arvesse tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse või keskkonnakaitsenõuete kindlakstegemata eiramise tõenäosust ning sellise eiramise võimalikku mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele. Kavandatava hindamise puhul võetakse arvesse vähemalt punkti 21.B.100 alapunkti a alapunktides 1–4 sätestatud elemente. Selle hindamise tulemuse põhjal lisatakse taotlusele ettepanek, et amet osaleks nõuetele vastavust tõendavate toimingute ja andmete kontrollimisel, ning
 7. projektikava koos olulisemate vahe-eesmärkidega.
- c) Pärast sertifitseerimisprogrammi esmast esitamist ametile ajakohastab taotleja seda, kui sertifitseerimisprojekti muudatus mõjutab alapunkti b alapunkte 1–7.
- d) Õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotlus peab sisaldama või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada käitussobivuse andmete kinnitamise taotlus.“;
- b) lisatakse alapunktid e ja f:
- „e) Suurte lennukite või suurte tiivikõhusõidukite tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotlus kehtib viis aastat ja muude tüübisertifikaatide või piiratud tüübisertifikaatide taotlused kehtivad kolm aastat, välja arvatud juhul, kui taotleja tõendab taotlemise ajal, et toote nõuetele vastavuse tõendamiseks ja kinnitamiseks on vaja pikemat aega, ning amet on sellega nõus.
- f) Kui tüübisertifikaati või piiratud tüübisertifikaati ei ole alapunktis e sätestatud ajavahemiku jooksul välja antud või on selge, et seda välja ei anta, võib taotleja:
1. esitada uue taotluse ja tagada, et ta vastab tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on uue taotluse esitamise kuupäevaks punktide 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud ja teatavaks teinud, või
 2. taotleda alapunktis e sätestatud ajavahemiku pikendamist ning teha ettepanek määrata tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks uus tähtaeg. Sel juhul peab taotleja vastama tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on taotleja valitud kuupäevaks punktide 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud ja teatavaks teinud. Siiski ei tohi taotleja valitud kuupäev suurte lennukite ja suurte tiivikõhusõidukite tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotluse puhul olla rohkem kui viis aastat ning täiendava tüübisertifikaadi taotluse puhul rohkem kui kolm aastat varasem kuupäevast, mille taotleja on valinud tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks.“
- 4) Punkt 21.A.16A jäetakse välja.
- 5) Punkt 21.A.16B jäetakse välja.
- 6) Punkt 21.A.17A jäetakse välja.
- 7) Punkt 21.A.17B jäetakse välja.
- 8) Punkt 21.A.18 jäetakse välja.
- 9) Punktid 21.A.20 ja 21.A.21 asendatakse järgmisega:

„21.A.20 Vastavus tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele

- a) Pärast seda, kui amet on kinnitanud sertifitseerimisprogrammi, peab taotleja tõendama oma vastavust tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on punktide 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud ja taotlejale teatavaks teinud, ning esitama ametile asjakohased nõuetele vastavuse tõendamise vahendid.

- b) Taotleja teatab ametile kõikidest nõuetele vastavuse tõendamise käigus esinenud probleemidest või vahejuhtumitest, mis võivad märkimisväärselt mõjutada punkti 21.A.15 alapunkti b alapunkti 6 kohast riskihindamist või sertifitseerimisprogrammi või tekitada mõnel muul viisil vajaduse muuta ameti osalemismäära, millest taotlejat on punkti 21.B.100 alapunkti c kohaselt varem teavitatud.
- c) Taotleja jäädvustab nõuetele vastavuse põhjendused muude nõuetele vastavust käsitlevate dokumentide hulgas viisil, millele on osutatud sertifitseerimisprogrammis.
- d) Pärast kõikide sertifitseerimisprogrammi kohaste nõuetele vastavust tõendavate toimingute, sealhulgas kõikide punkti 21.A.33 kohaste ülevaatuste ja katsete ning kõikide punkti 21.A.35 kohaste katselendude lõpuleviimist kinnitab taotleja järgmist:
1. ta on kooskõlas ameti heakskiidetud sertifitseerimisprogrammiga tõendanud oma vastavust tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitse nõuetele, mille amet on kindlaks määranud ja teatavaks teinud; ning
 2. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihtlikuks.
- e) Taotleja esitab ametile alapunktis d sätestatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni. Kui taotlejal on asjaomase projekterimisorganisatsiooni sertifikaat, koostab ta alajao J sätete kohase nõuetele vastavuse deklaratsiooni ja esitab selle ametile.

21.A.21 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmise nõuded

- a) Toote tüübisertifikaadi saamiseks või juhul, kui õhusõiduk ei vasta määruse (EL) 2018/1139 II lisa olulistele nõuetele, õhusõiduki piiratud tüübisertifikaadi saamiseks peab taotleja:
1. tõendama oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.14;
 2. täitma punkti 21.A.20 nõuded;
 3. tõendama, et õhusõidukisse paigaldatud mootor ja propeller vastavad järgmistele tingimustele:
 - A) neile on käesoleva määruse kohaselt välja antud või määratud tüübisertifikaat või
 - B) nende puhul on tõendatud vastavus õhusõiduki kehtivale tüübisertifitseerimisalusele ning ameti poolt kindlaks määratud ja teatavaks tehtud keskkonnakaitse nõuetele, mis on vajalikud selleks, et tagada õhusõiduki ohutu käitamine.
- b) Erandina alapunkti a alapunktist 2 ja juhul, kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi välja anda enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui käitussobivuse andmeid on tegelikult vaja kasutada.“

10) Punkt 21.A.23 jäetakse välja.

11) Punkti 21.A.31 alapunkti a alapunkt 4 asendatakse järgmisega:

„4. muud andmed, mis võimaldavad võrdluse kaudu kindlaks määrata hiljem valmistatud sama tüüpi toodete lennukõlblikkust ja keskkonnanäitajaid (kui see on asjakohane).“

12) Punkt 21.A.33 asendatakse järgmisega:

„21.A.33 Ülevaatused ja katsed

- a) (Reserveeritud)
- b) Enne iga punktiga 21.A.20 nõutava nõuetele vastavuse tõendamise käigus tehtavat katset peab taotleja olema kontrollinud järgmist:
1. katsekeha puhul:
 - i) et materjalid ja menetlused vastavad kavandatava tüübi projekti spetsifikaatidele;
 - ii) toote osad vastavad kavandatava tüübi projekti joonistele ning
 - iii) tootmisprotsessid, konstruktsioon ja montaaž vastavad piisaval määral kavandatavas tüübi projektis kirjeldatud määratlustele ning
 2. katse ajal kasutatav katseaparatuur ja mõõteseadmed on asjakohased ja nõuetele vastavalt kalibreeritud.

- c) Taotleja annab alapunkti b kohaselt tehtud kontrollide põhjal välja nõuetele vastavuse deklaratsiooni, kus on loetletud kõik võimalikud nõuetele mittevastavused ning tõendid selle kohta, et need mittevastavused ei mõjuta katse tulemusi, ning lubab ametil korralda kõnealuse deklaratsiooni kehtivuse kontrollimiseks ülevaatusi, kui amet peab seda vajalikuks.
- d) Taotleja lubab ametil teha järgmist:
1. vaadata läbi nõuetele vastavuse tõendamiseks seotud andmed ja teabe ning
 2. jälgida või ise teostada nõuetele vastavuse tõendamiseks tehtud katseid või ülevaatusi.
- e) Kõikide katsete ja ülevaatuste suhtes, mida amet on vastavalt alapunkti d alapunktile 2 jälginud või mille ta on teostanud, kohaldatakse järgmist:
1. taotleja esitab ametile alapunktis c sätestatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni ja
 2. ajavahemikus, mis jääb alapunktis c sätestatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni ja katsekeha ametile kontrollimiseks esitamise vahele, ei tehta katsekehas, kates ega mõteseadmetes muudatusi, mis võiksid mõjutada nõuetele vastavuse deklaratsiooni.“

13) Punkt 21.A.41 asendatakse järgmisega:

„21.A.41 Tüübisertifikaat

Nii tüübisertifikaat kui ka piiratud tüübisertifikaat hõlmavad tüübiprojekti, kasutuspiiranguid, tüübisertifikaadi lennukõlblikkust ja heidet käsitlevat andmelehte, kohaldatavat tüübisertifitseerimisalust ja keskkonnakaitseõudeid, millele vastavust amet jäädvustab, ning muid kohaldatavates sertifitseerimistingimustes ja keskkonnakaitseõuetes toote ettenähtud tingimusi või piiranguid. Nii õhusõiduki tüübisertifikaat kui ka piiratud tüübisertifikaat sisaldavad lisaks kohaldatavale käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ka käitussobivuse andmeid ja müra käsitlevat andmelehte. Õhusõiduki tüübisertifitseerimise ja piiratud tüübisertifitseerimise andmeleht sisaldavad andmeid CO₂ heidet käsitlevate nõuete täitmise kohta ning mootori tüübisertifitseerimise andmeleht sisaldab andmeid heitenõuete täitmise kohta.“

14) Punkt 21.A.91 asendatakse järgmisega:

„21.A.91 Tüübisertifikaadi muudatuste liigitus

Tüübisertifikaadis tehtavad muudatused liigitatakse väheolulisteks ja olulisteks. Väheolulisel muudatusel ei ole märkimisväärset mõju toote massile, tasakaalule, konstruktsiooni tugevusele, töökindlusele, kasutusomadustele, käitussobivuse andmetele ega muudele näitajatele, mis mõjutavad toote lennukõlblikkust või keskkonda mõjutavaid omadusi. Ilma et see piiraks punkti 21.A.19 kohaldamist, loetakse käesolevas alajaos kõik muud muudatused olulisteks muudatusteks. Olulised muudatused kinnitatakse vastavalt punktile 21.A.95, väheolulised muudatused vastavalt punktile 21.A.97 ning kõik muudatused märgistatakse asjakohaselt.“

15) Punkt 21.A.93 asendatakse järgmisega:

„21.A.93 Taotlemine

- a) Tüübisertifikaadi muutmise taotlus esitatakse ameti kehtestatud vormis ja viisil.
- b) Taotlus peab sisaldama või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada punkti 21.A.20 kohane nõuetele vastavust tõendav sertifitseerimisprogramm, mis koosneb järgmisest:
1. muudatuse kirjeldus, milles määratakse kindlaks:
 - i) toote konfiguratsioon(id) konkreetsetes tüübisertifikaadis, mida kavatakse muuta;
 - ii) kõik tüübisertifikaadi osad, sealhulgas heakskiidetud käsiraamatud, mida muudetakse või mida muudatus mõjutab, ning
 - iii) kui muudatus mõjutab käitussobivuse andmeid, siis kõik vajalikud muudatused käitussobivuse andmetes;
 2. kindlaksmääratud korduskontrollid, mida on vaja selleks, et tõendada muudetud toote ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osade vastavust tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivusandmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitseõuetele, ning

3. tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul:
- i) esialgset tüübisertifitseerimisalust, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alust ja keskkonnakaitsenõudeid käsitlev ettepanek, mis on koostatud vastavalt punktis 21.A.101 kindlaksmääratud nõuetele ja variantidele;
 - ii) ettepanek sertifitseerimisprogrammi jaotamise kohta nõuetele vastavust tõendavateks sisulisteks toimingute ja andmerühmadeks, sealhulgas ettepanek nõuete täitmise meetodite ja nõuete täitmist tõendavate asjakohaste dokumentide kohta;
 - iii) ettepanek nõuetele vastavust tõendavate sisuliste toimingute ja andmerühmade hindamise kohta, mille puhul võetakse arvesse tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse või keskkonnakaitsenõuete kindlakstegemata eiramise tõenäosust ning sellise eiramise võimalikku mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele. Kavandatava hindamise puhul võetakse arvesse vähemalt punkti 21.B.100 alapunkti a alapunktides 1–4 sätestatud elemente. Selle hindamise tulemuse põhjal lisatakse taotlusele ettepanek, et amet osaleks nõuetele vastavust tõendavate toimingute ja andmete kontrollimisel ning
 - iv) projektikava koos olulisemate vahe-eesmärkidega.
- c) Suure lennuki või suure tiivikõhusõiduki tüübisertifikaadi muutmise taotlus kehtib viis aastat ja muude tüübisertifikaatide muutmise taotlus kolm aastat. Kui muudatust ei ole kinnitatud või on selge, et seda käesolevas alapunktis sätestatud tähtajaks ei kinnitata, võib taotleja teha järgmist:
1. esitada tüübisertifikaadi muutmiseks uue taotluse ja tagada, et ta vastab tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on uue taotluse esitamise kuupäevaks punkti 21.A.101 kohaselt kehtestanud ja punkti 21.B.105 kohaselt teatavaks teinud, või
 2. taotleda alapunkti c esimeses lauses sätestatud ajavahemiku pikendamist ning teha ettepanek määrata sertifikaadi väljaandmiseks uus tähtaeg. Sel juhul peab taotleja vastama tüübisertifitseerimisalusele, kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on taotleja valitud kuupäevaks punkti 21.A.101 kohaselt kehtestanud ja punkti 21.B.105 kohaselt teatavaks teinud. Siiski ei tohi taotleja valitud kuupäev suurte lennukite ja suure tiivikõhusõidukite tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotluse puhul olla rohkem kui viis aastat ning täiendava tüübisertifikaadi taotluse puhul rohkem kui kolm aastat varasem kuupäevast, mille taotleja on valinud tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks.“
- 16) Punktid 21.A.95, 21.A.97 and 21.A.101 asendatakse järgmisega:

„21.A.95 Väheolulise muudatuse kinnitamise nõuded

- a) Väheolulised muudatused tüübisertifikaadis liigitab ja kinnitab kas:
1. amet või
 2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1 ja 2 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.
- b) Tüübisertifikaadi väheoluline muudatus kinnitatakse vaid järgmistel juhtudel:
1. kui on tõendatud, et muudetud toode ja asjaomastest muudatustest mõjutatud osad vastavad tüübisertifikaati viitena lisatud tüübisertifitseerimisalusele ja keskkonnakaitsenõuetele;
 2. käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse korral on tõendatud, et käitussobivuse andmete vajalikud muudatused vastavad tüübisertifikaati viitena lisatud käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele;
 3. kui kinnitatakse, et on tagatud vastavus alapunkti 1 kohaselt kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse nõuetele ja et asjakohased põhjendused on esitatud nõuetele vastavust tõendavates dokumentides, ning
 4. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihohtlikuks.

- c) Erandina alapunkti b alapunktist 1 võib väheolulise muudatuse heakskiitmisel kasutada sertifitseerimistingimusi, mida hakati kohaldama hiljem kui tüübisertifikaati viitena lisatud sertifitseerimistingimusi, tingimusel et need ei mõjuta nõuetele vastavuse tõendamist.
- d) Erandina alapunktist a ning kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi väheolulise muudatuse kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui käitussobivuse andmeid on tegelikult vaja kasutada.
- e) Taotleja esitab ametile andmed muudatuse vajalikkuse kohta ja kinnituse, et nõuetele vastavust on tõendatud vastavalt alapunktile b.
- f) Tüübisertifikaadi väheolulise muudatuse kinnitamisel piirduakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on muudatusega seotud.

21.A.97 Olulise muudatuse kinnitamise nõuded

- a) Olulised muudatused tüübisertifikaadis liigitab ja kinnitab kas:
 - 1. amet või
 - 2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1 ja 8 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.
- b) Tüübisertifikaadi oluline muudatus kinnitatakse vaid järgmistel juhtudel:
 - 1. kui on tõendatud, et muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastavad tüübisertifitseerimisalusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21.A.101;
 - 2. käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse korral on tõendatud, et käitussobivuse andmete vajalikud muudatused vastavad käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21.A.101. ning
 - 3. kui punkti 21.A.20 kohaselt on tõendatud vastavus alapunktide 1 ja 2 nõuetele, mida kohaldatakse muudatuste suhtes.
- c) Erandina alapunkti b alapunktide 2 ja 3 ning kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi olulise muudatuse kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui käitussobivuse andmeid on tegelikult vaja kasutada.
- d) Tüübisertifikaadi olulise muudatuse kinnitamisel piirduakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on muudatusega seotud.

21.A.101 Tüübisertifitseerimisalus, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus ja keskkonnakaitsenõuded tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul

- a) Tüübisertifikaadi oluline muudatus ja sellest mõjutatud osad peavad vastama sertifitseerimistingimustele, mida kohaldatakse muudetud toote suhtes muudatuse taotlemise kuupäeval, või sertifitseerimistingimustele, mida hakati kohaldama kõnealusest kuupäevast hilisemal kuupäeval vastavalt allpool esitatud alapunktile f. Taotluse kehtivus määratakse kindlaks vastavalt punkti 21.A.93 alapunktile c. Lisaks sellele peab muudetud toode vastama keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on punkti 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud.
- b) Erandina alapunktist a võib alapunktis a osutatud sertifitseerimistingimuste või muude otseselt seonduvate sertifitseerimistingimuste varasemat muudatust kasutada kõikidel alljärgnevatel juhtudel, välja arvatud olukorras, kus kõnealust varasemat muudatust hakati kohaldama enne asjaomasesse tüübisertifikaati viitena lisatud sertifitseerimistingimuste kohaldamise kuupäeva:
 - 1. muudatuse puhul, mida amet ei pea oluliseks. Konkreetse muudatuse olulisuse kindlaksmääramisel võtab amet arvesse kõiki asjaomaseid varasemaid konstruktsioonimuudatusi ja kõiki asjakohaseid muudatusi kohaldatavates sertifitseerimistingimustes, mis on toote tüübisertifikaati viitena lisatud. Muudatused, mis vastavad ühele järgmistest kriteeriumidest, loetakse automaatselt oluliseks:
 - i) üldine konfiguratsioon või konstruktsioonipõhimõtted ei ole säilinud;
 - ii) muudetava toote sertifitseerimiseks kasutatud eeldused enam ei kehti;

2. piirkonna, süsteemi, osa või seadme puhul, mida muudatus ameti arvates ei mõjuta;
 3. piirkonna, süsteemi, osa või seadme puhul, mida muudatus mõjutab ja mille puhul amet leiab, et vastavus alapunktis a kirjeldatud sertifitseerimistingimustele ei mõjuta olulisel määral muudetud toote ohutustaset või ei ole praktiline.
- c) Erandina alapunktist a võib kuni 2 722-kilogrammise (6 000-naelase) suurima massiga õhusõidukis (v.a tiivikõhusõiduk) või kuni 1 361-kilogrammise (3 000-naelase) suurima massiga mitteturbiinmootoriga tiivikõhusõidukis tehtava muudatuse taotleja näidata, et muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastavad tüübisertifikaati viitena lisatud tüübisertifitseerimise alustele. Kui amet siiski leiab, et muudatus on mõne osa puhul oluline, võib ta nõuda, et muudetud toode ja muudatusest mõjutatud osad oleksid kooskõlas taotluse kuupäeval kehtiva, tüübisertifikaati viitena lisatud tüübisertifitseerimisaluse muudatusega ja ameti arvates otseselt asjaga seotud sertifitseerimistingimusega, välja arvatud juhul, kui amet leiab, et kooskõla kõnealuse muudatusega või sertifitseerimistingimusega ei mõjuta muudetud toote ohutustaset olulisel määral või on ebaotstarbekas.
- d) Kui amet leiab, et muudatuse taotlemise kuupäeval kohaldatavates sertifitseerimistingimustes ei sätestata kavandatava muudatuse jaoks piisavaid standardeid, peab taotleja muudetud toote ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osade puhul täitma ka eritingimused ja selliste eritingimuste muudatused, mille amet on punkti 21. B.75 sätetega ette näinud, et tagada ohutustase, mis oleks samaväärne muudatuse taotlemise kuupäeval kohaldatavate sertifitseerimistingimusega kehtestatud ohutustasemega.
- e) Erandina alapunktidest a, b ja c ning taotleja asjakohase ettepaneku korral võivad muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastata ameti poolt kindlaks määratud sertifitseerimistingimuste asemel muudele sertifitseerimistingimustele, kui amet leiab, et nende alternatiivsete tingimustega tagatakse ohutustase, mis on:
1. tüübisertifikaadi puhul
 - i) samaväärne ohutustasemega, mis vastab ameti poolt eespool alapunktide a, b või c kohaselt kindlaks määratud sertifitseerimistingimustele, või
 - ii) vastab määruse (EL) 2018/1139 II lisa olulistele nõuetele;
 2. piiratud tüübisertifikaadi puhul piisav selleks, et tagada õhusõiduki ettenähtud kasutuse piisav ohutus.
- f) Kui taotleja soovib järgida sellist muudetud sertifitseerimistingimustes sätestatud sertifitseerimistingimust, mis jõustub pärast tüübisertifikaadi muutmise taotluse esitamist, peavad muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastama ka kõikidele muudele sertifitseerimistingimustele, mis on kõnealuse muudatusega otseselt seotud.
- g) Kui õhusõiduki tüübisertifikaadi muutmise taotlus sisaldab kasutamissobivuse andmete muudatuse või seda täiendatakse pärast esmast taotlemist käitussobivuse andmete muudatustega, määratakse käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus kindlaks vastavalt alapunktidele a–f.“
- 17) Punkt 21.A.103 jäetakse välja.
- 18) Punktid 21.A.111 ja 21.A.112A asendatakse järgmisega:

„21.A.111 Kohaldamisala

Käesoleva alajaoga kehtestatakse tüübisertifikaadis täiendava tüübisertifitseerimismenetluse alusel tehtavate oluliste muudatuste kinnitamise menetlus ning tüübisertifikaadi taotlejate ja omanike õigused ja kohustused. Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.

21.A.112A Kõlblikuskriteeriumid

Käesolevas alajaos sätestatud tingimustel võib täiendavat tüübisertifikaati taotleda iga füüsiline või juriidiline isik, kes on tõendanud või tõendab oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.112B.“

- 19) Punkti 21.A.112B muudetakse järgmiselt:

- a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Täiendava tüübisertifikaadi taotleja tõendab oma pädevust projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadiga, mille amet on välja andnud kooskõlas alajaoga J.“;

b) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Erandina alapunktist a võib taotleja punkti 21.A.14 alapunktis c osutatud toodete puhul tõendada oma pädevust sellega, et amet kinnitab tema punkti 21.A.93 alapunkti b kohase sertifitseerimisprogrammi.“

20) Punkti 21.A.113 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Täiendava tüübisertifikaadi taotlemise korral peab taotleja tegema järgmist:

- i) lisama taotlusele punkti 21.A.93 alapunkti b kohaselt nõutava teabe;
- ii) täpsustama, kas sertifitseerimisandmed valmistab täies mahus ette/on täies mahus ette valmistanud taotleja ise või seda tehakse tüübisertifikaadiandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel.“

b) lisatakse alapunkt c:

„c) Punkti 21.A.93 alapunkti c kohaldatakse taotluse kehtivuse ning tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse ja keskkonnakaitsenõuete ajakohastamise vajadusega seotud nõudeid käsitlevate ajapiirangute suhtes juhul, kui muudatust ei ole kinnitatud või on selge, et seda ettenähtud tähtjaks ei kinnitata.“

21) Punkt 21.A.114 jäetakse välja.

22) Punkt 21.A.115 asendatakse järgmisega:

„21.A.115 Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmisega tehtavate oluliste muudatuste kinnitamise nõuded

a) Täiendavad tüübisertifikaadid annab välja:

1. amet või
2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1 ja 9 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.

b) Täiendav tüübisertifikaat antakse välja ainult järgmistel juhtudel:

1. taotleja on tõendanud oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.112B;
2. kui on tõendatud, et tüübisertifikaadi muudatus ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastavad tüübisertifitseerimisalusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21.A.101;
3. kui käitussobivuse andmeid mõjutava täiendava tüübisertifikaadi korral on tõendatud, et käitussobivuse andmete vajalikud muudatused vastavad käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21.A.101;
4. kui punkti 21.A.20 kohaselt on tõendatud vastavus alapunktide 2 ja 3 nõuetele, mida kohaldatakse muudatuste suhtes ning
5. kui taotleja on täpsustanud, et ta esitas sertifitseerimisandmed tüübisertifitseerimisandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel vastavalt punkti 21.A.113 alapunktile b:
 - i) tüübisertifikaadi omanik on teatanud, et tal ei ole tehnilisi vastuväiteid punkti 21.A.93 kohaselt esitatud teabele, ja
 - ii) tüübisertifikaadi omanik on nõustunud tegema koostööd täiendava tüübisertifikaadi omanikuga, et tagada kõikide kohustuste täitmine muudetud toote lennukõlblikkuse säilitamiseks, järgides punktide 21.A.44 ja 21.A.118A nõudeid.

c) Erandina alapunkti b alapunktide 3 ja 4 ning juhul, kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki täiendava tüübisertifikaadi välja anda enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada.

d) Täiendava tüübisertifikaadi puhul piirdatakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on asjaomase olulise muudatusega seotud.“

23) Punkti 21.A.130 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Nõuetele vastavuse deklaratsioon sisaldab kõike järgmist:

1. iga toote, osa või seadme puhul kinnitust, et toode, osa või seade vastab heakskiidetud projekteerimisandmetele ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks;
2. iga õhusõiduki puhul kinnitust, et õhusõidukit on katsetatud nii maapinnal kui ka õhus kooskõlas punkti 21.A.127 alapunktiga a;
3. iga mootori või muudetava sammuga propelleri puhul kinnitust, et tootja on teinud kooskõlas punktiga 21.A.128 mootorile või muudetava sammuga propellerile lõpliku funktsionaalse katse;
4. keskkonnanõuete puhul sisaldab nõuetele vastavuse deklaratsioon lisaks ka järgmist:
 - i) kinnitus, et tervikmootor vastab mootori tootmise kuupäeval kehtivatele heitenõuetele;
 - ii) kinnitus, et terviklennuk vastab esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtivatele CO₂ heite nõuetele.“

24) Punkti 21.A.145 alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) kõikide lennukõlblikkuse ja keskkonnaga seotud vajalike andmete seisukohast:

1. tootjaorganisatsioon saab ametilt ning tüübisertifikaadi, piiratud tüübisertifikaadi või kinnitatud projekti omanikult või tootlejalt andmeid, mis on vajalikud kohaldatavatele projekteerimisandmetele vastavuse määramiseks, sealhulgas kõik erandid, mis on tehtud seoses nõuetega tootmise lõpetamise kohta CO₂ heite tõttu;
2. tootjaorganisatsioon on kehtestanud menetluse selle tagamiseks, et lennukõlblikkus- ja keskkonnaandmed on nõuetekohaselt lisatud tema tootmisandmetele;
3. selliseid andmeid ajakohastatakse ja need tehakse kättesaadavaks kõikidele töötajatele, kellel on vaja oma ülesannete täitmiseks neile juurde pääseda;

c) juhtkonna ja personali seisukohast:

1. tootjaorganisatsioon on nimetanud juhataja, kes vastutab pädeva asutuse ees. Juhataja ülesanne organisatsioonis on tagada, et kogu tootmine toimub nõutavate standardite kohaselt ja et tootjaorganisatsioon vastab pidevalt punktis 21.A.143 nimetatud käsiraamatus sätestatud andmetele ja menetlustele;
2. tootjaorganisatsioon on nimetanud isiku või isikute rühma selle tagamiseks, et organisatsioon vastab käesoleva lisa (osa 21) nõuetele, ning määranud nende pädevuse ulatuse. Selline isik/sellised isikud tegutsevad alapunktis 1 nimetatud vastutava juhataja otseses alluvuses. Nimetatud isik(ud) peavad suutma tõendada oma ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi ning asjakohast tausta;
3. iga tasandi töötajatele on antud asjakohased volitused neile pandud kohustuste täitmiseks ning tootjaorganisatsioonis kooskõlastatakse täielikult ja tulemuslikult lennukõlblikkus- ja keskkonnaandmetega seotud küsimusi.“

25) Punkti 21.A.147 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Pärast tootjaorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmist peab pädev asutus kinnitama kõik heakskiidetud tootjaorganisatsioonis tehtavad muudatused, mis on olulised toote, osa või seadme nõuetele vastavuse tõendamise või lennukõlblikkuse ja keskkonnanäitajate seisukohast, eelkõige kvaliteedisüsteemis tehtavad muudatused. Sertifikaadi taotlus esitatakse kirjalikult pädevale asutusele ja organisatsioon tõendab pädevale asutusele enne muudatuse rakendamist, et ta täidab käesoleva alajao nõudeid.“

26) Punkti 21.A.174 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Iga lennukõlblikkussertifikaadi või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi taotlus sisaldab järgmisi andmeid:

1. taotletava lennukõlblikkussertifikaadi klass;

2. uue õhusõiduki puhul:
- i) nõuetele vastavuse deklaratsioon:
 - mis on välja antud vastavalt punkti 21.A.163 alapunktile b või
 - mis on välja antud vastavalt punktile 21.A.130 ja mille pädev asutus on kinnitanud või
 - imporditud õhusõiduki puhul eksportinud asutuse allkirjastatud kinnitus, et õhusõiduk vastab ameti kinnitatud projektile;
 - ii) kaalumis- ja tsentreerimistunnistus ja lastimisplaan ning
 - iii) lennukäsiraamat, kui seda nõutakse konkreetset õhusõidukit käsitlevates kohaldatavates sertifitseerimistingimustes.
3. kasutatud õhusõiduki puhul:
- i) kui õhusõiduk pärineb liikmesriigist, lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat, mis on välja antud kooskõlas osaga M;
 - ii) kui õhusõiduk pärineb muust riigist kui liikmesriigist:
 - selle riigi pädeva asutuse kinnitus, kus õhusõiduk on registreeritud või registreeritakse, mis kajastab registris oleva õhusõiduki lennukõlblikkuse olukorda ülekandmise ajal;
 - kaalumis- ja tsentreerimistunnistus ja lastimisplaan;
 - lennukäsiraamat, kui seda nõutakse seda konkreetset õhusõidukit käsitlevates kohaldatavates lennukõlblikkustingimustes;
 - varasemad andmed, mille abil kehtestatakse õhusõiduki tootmise, muutmise ja hoolduse standard, sealhulgas kõik punktile 21.B.327 vastava piiratud lennukõlblikkussertifikaadiga seonduvad piirangud;
 - soovitus lennukõlblikkussertifikaadi või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi ja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmiseks pärast osa M kohast lennukõlblikkuse kontrolli ja
 - esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäev ja 16. lisa III kõite kohaldamise korral CO₂ andmed meetermööduistikus.“

27) Punkt 21.A.231 asendatakse järgmisega:

„21.A.231 Kohaldamisala

Käesoleva alajaoga kehtestatakse projekteerimisorganisatsioonide sertifitseerimise menetlus ning sellise sertifikaadi taotlejate ja omanike õigusi ja kohustusi reguleerivad eeskirjad. Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.“

28) Punkt 21.A.251 asendatakse järgmisega:

„21.A.251 Sertifikaadi tingimused

Sertifikaadi tingimustes määratakse kindlaks projekteerimistöõde liik, nende toodete, osade ja seadmete kategooriad, mille jaoks projekteerimisorganisatsioonil on projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat, ning ülesanded, mille täitmiseks seoses lennukõlblikkuse, käitussobivuse ning keskkonnanäitajatega on organisatsioonil sertifikaat. Kui projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat hõlmab abijõuseadme (APU) tüübisertifikaati või ETSO luba (luba Euroopa tehnilistele normatiividele vastavuse kohta), sisaldavad sertifikaadi tingimused lisaks toodete või abijõuseadmete loetelu. Need tingimused antakse välja projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi osana.“

29) Punkti 21.A.258 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Kui punktides 21.A.257 ja 21.B.100 osutatud kontrollimise käigus leitakse objektiivsed tõendid, mis näitavad, et projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik ei täida käesolevas lisas sätestatud kohaldatavaid nõudeid, liigitatakse puudused järgmiselt:

1. esimese astme puudus on igasugune käesoleva lisa nõuete eiramine, mis võib kaasa tuua kohaldatavate nõuete kontrollimatu eiramise ja mõjutada õhusõiduki ohutust;
2. teise astme puudus on igasugune käesoleva lisa nõuete eiramine, mida ei liigitata esimese astme puuduste hulka;“

b) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) Pärast ameti kehtestatud haldusmenetluste kohase puuduse käsitleva teate saamist:

1. esimese astme puuduse korral peab projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik hiljemalt 21 tööpäeva jooksul pärast puuduse kirjalikku kinnitamist tõendama ametit rahuldaval viisil, et ta on võtnud piisavad parandusmeetmed;
2. teise astme puuduse korral peab projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik pärast puuduse kirjalikku kinnitamist tõendama ametit rahuldaval viisil, et ta on ameti kindlaksmääratud tähtajaks, mis ei või esialgu olla pikem kui kolm kuud, võtnud puuduse laadile vastavad piisavad parandusmeetmed. Amet võib esialgset tähtaega pikendada, kui ta leiab, et puuduse laad seda võimaldab ja taotleja on esitanud ametit rahuldava parandusmeetmete kava, ning
3. kolmanda astme puudus ei nõua projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikult viivitamata meetmete võtmist.

d) Esimese või teise astme puuduste puhul võib projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi vastavalt ameti kehtestatud haldusmenetlustele osaliselt või täielikult peatada või kehtetuks tunnistada. Sel juhul esitab projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik õigeaegselt deklaratsiooni projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi peatamise või kehtetuks tunnistamise teatise saamise kohta.“

30) Punkt 21.A.263 asendatakse järgmisega:

„21.A.263 Õigused

a) (Reserveeritud)

b) (Reserveeritud)

c) Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikul on ameti poolt sertifikaadi tingimustes kindlaks määratud piires ja kvaliteedi tagamise süsteemi asjakohaste menetluste kohaselt õigus:

1. liigitada tüübisertifikaadis või täiendavas tüübisertifikaadis tehtavaid muudatusi ja remondiprojekte olulisteks või väheolulisteks;
2. kinnitada tüübisertifikaadis või täiendavas tüübisertifikaadis tehtavad väheolulised muudatused ja väheoluliste remonditööde projektid;
3. (Reserveeritud)
4. (Reserveeritud)
5. kinnitada teatavad alajao M kohased toodete või abijõuseadmetega (APU) seotud oluliste remonditööde projektid;
6. kinnitada teatavate õhusõidukite puhul vastavalt punkti 21.A.710 alapunkti a alapunktile 2 tingimused, mille alusel saab välja anda lennuloa, välja arvatud selliste lennubade korral, mis antakse välja punkti 21.A.701 alapunkti a alapunktis 15 nimetatud eesmärgil;
7. anda kooskõlas punkti 21.A.711 alapunktiga b välja lennuluba õhusõidukile, mille ta on projekteerinud, mida ta on muutnud või mille puhul ta on kooskõlas punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktiga 6 kinnitanud tingimused, mille alusel saab välja anda lennuloa, ja kui projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik ise:
 - i) kontrollib õhusõiduki konfiguratsiooni ja
 - ii) tõendab vastavust lennu tarvis kinnitatud projekteerimistingimustele;
8. kinnitada tüübisertifikaadis alajao D kohaselt tehtavad teatavad olulised muudatused ja
9. anda välja teatavaid alajao E kohaseid täiendavaid tüübisertifikaate ning kinnitada asjaomastes sertifikaatides tehtavad teatavad olulised muudatused.“

31) Punkt 21.A.265 asendatakse järgmisega:

„21.A.265 Omaniku kohustused

Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik teeb ameti poolt sertifikaadi tingimustes kindlaks määratud piires järgmist:

a) hoiab punkti 21.A.243 kohaselt nõutavat käsiraamatut vastavuses kvaliteedi tagamise süsteemiga;

b) tagab, et käsiraamatut või ristviidete kaudu kirjeldatud asjakohaseid protseduure kasutatakse organisatsioonis töötamisel alusdokumendina.

- c) teeb kindlaks, et toodete konstruktsioon või selles tehtavad muudatused või remonditööd vastavad kohaldatavatele tingimustele ja nõuetele ega sisalda ebatavalisi elemente;
- d) esitab ametile aruanded ja asjakohased dokumendid, mis kinnitavad alapunkti c nõuete täitmist, välja arvatud punkti 21.A.263 alapunkti c kohaste kinnitamismenetluste puhul;
- e) esitab ametile andmeid ja teavet seoses punkti 21.A.3B kohaselt nõutavate meetmetega;
- f) määrab punkti 21.A.263 alapunkti c alapunkti 6 kohaselt kindlaks lennuloa väljaandmise tingimused;
- g) teeb enne õhusõidukile lennuloa väljaandmist vastavalt punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktile 7 kindlaks, et punkti 21.A.711 alapunktide b ja e nõuded on täidetud;
- h) kinnitab sertifitseeritud projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi alusel ja ameti poolt sertifikaadi tingimustes kindlaks määratud õiguste piires välja antud andmeid ja teavet järgmise deklaratsiooniga: "Käesolevas dokumendis sisalduv tehniline teave on kinnitatud projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi nr EASA.21J.[XXXX] alusel.;"

32) Punkti 21.A.431A muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Käesoleva alajaoga kehtestatakse toote, osa või seadme remondiprojekti kinnitamise menetlus ning sellise kinnituse taotlejate ja omanike õigused ja kohustused.“;

b) alapunktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) Remonditöö tähendab kahjustuste kõrvaldamist ja/või lennukõlblikkuse taastamist pärast seda, kui toote, osa või seadme tootja on asjaomase toote, osa või seadme esimest korda kasutusse andnud.

d) Kahjustuste kõrvaldamine, mille puhul osad või seadmed asendatakse, ilma et tekiks vajadus projekteerimistööde järele, loetakse hooldustööks, ning sel juhul käesolevale lisale vastavat kinnitamist ei nõuta.“;

c) lisatakse alapunkt f:

„f) Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.“

33) Punkti 21.A.432B muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Oluliste remonditööde projektile kinnituse taotleja tõendab oma pädevust projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadiga, mille amet on välja andnud kooskõlas alajaoga J.“;

b) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Erandina alapunktist a võib taotleja punkti 21.A.14 alapunktis c osutatud toodete puhul tõendada oma pädevust sellega, et amet kinnitab tema punkti 21.A.432C alapunkti b kohase sertifitseerimisprogrammi.“

34) Lisatakse punkt 21.A.432C:

„21.A.432C **Remondiprojekti kinnituse taotlemine**

a) Remondiprojekti kinnitamise taotlus esitatakse ameti kehtestatud vormis ja viisil.

b) Olulise remondiprojekti kinnitamise taotlus peab sisaldama sertifitseerimisprogrammi või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada sertifitseerimisprogramm, mis hõlmab järgmist:

1. kahju kirjeldus ja remondiprojekt, kus on kindlaks määratud tüüiprojekti konfiguratsioon, milles parandus tehakse;
2. kõik tüüiprojekti osad ja heakskiidetud käsiraamatud, mida remondiprojektiga muudetakse või mida remondiprojekt mõjutab;
3. kindlaksmääratud korduskontrollid, mida on vaja selleks, et tõendada remondiprojekti ja asjaomasest remondiprojektist mõjutatud osade vastavust tüübisertifitseerimisalusele, mis on viitena lisatud (vastavalt vajadusele) kas tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale;
4. kõik muudatused, mida kavatakse teha tüübisertifitseerimisaluses, mis on viitena lisatud (vastavalt vajadusele) kas tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale;

5. ettepanek sertifitseerimisprogrammi jaotamise kohta nõuetele vastavust tõendavateks sisulisteks toimingu- ja andmerühmadeks, sealhulgas meetodid ja menetlused, mida soovitatakse kasutada punkti 21.A.433 alapunkti a alapunkti 1 nõuetele vastavuse tõendamiseks ja viited nõuete täitmist tõendavatele asjakohastele dokumentidele;
6. ettepanek nõuetele vastavust tõendavate sisuliste toimingu- ja andmerühmade hindamise kohta, mille puhul võetakse arvesse tüübisertifitseerimisaluse kindlakstegemata eiramise tõenäosust ning sellise eiramise võimalikku mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele. Kavandatava hindamise puhul võetakse arvesse vähemalt punkti 21.B.100 alapunkti a alapunktides 1–4 sätestatud elemente. Selle hindamise tulemuse põhjal lisatakse taotlusele ettepanek, et amet osaleks nõuetele vastavust tõendavate toimingute ja andmete kontrollimisel ja
7. täpsustus selle kohta, kas sertifitseerimisandmed on täies mahus ette valmistanud taotleja ise või seda tehakse tüübisertifikaadiandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel.“

35) Punktid 21.A.433 ja 21.A.435 asendatakse järgmisega:

„21.A.433 Remondiprojekti kinnitamise nõuded

a) Remondiprojekt kinnitatakse vaid järgmistel juhtudel:

1. kui vastavalt punkti 21.A.432C alapunktis b osutatud sertifitseerimisprogrammile on tõendatud, et remondiprojekt on kooskõlas tüübisertifitseerimisalusega, mis on viitena lisatud (vastavalt vajadusele) kas tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale, ning kõikide muudatustega, mille amet on punkti 21.B.450 kohaselt kindlaks määranud ja teatavaks teinud;
2. kui kinnitatakse, et on tagatud vastavus alapunkti a alapunkti 1 kohaselt kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse nõuetele ja et asjakohased põhjendused on esitatud nõuete täitmist tõendavates dokumentides;
3. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihohtlikuks ja
4. kui taotleja on täpsustanud, et ta esitas sertifitseerimisandmed tüübisertifitseerimisandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel vastavalt punkti 21.A.432C alapunkti b alapunktile 7:
 - i) kui omanik on teatanud, et tal ei ole tehnilisi vastuväiteid punkti a alapunkti 2 kohaselt esitatud teabele, ja
 - ii) kui omanik on nõustunud tegema koostööd kinnitatud remondiprojekti omanikuga, et tagada kõikide kohustuste täitmine muudetud toote lennukõlblikkuse säilitamiseks, järgides punkti 21.A.451 nõudeid.

b) Taotleja esitab ametile alapunkti a alapunktis 2 osutatud deklaratsiooni, ja kui amet seda nõuab, siis kõik vajalikud tõendavad andmed.

21.A.435 Remondiprojektide liigitus ja kinnitamine

- a) Remondiprojekt liigitatakse kas oluliseks või väheoluliseks vastavalt punkti 21.A.91 kohastele tüübisertifikaadi muutmise kriteeriumidele.
- b) Remondiprojekti liigitab ja kinnitab kas:
 1. amet või
 2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1, 2 ja 5 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.“

36) Punkt 21.A.437 jäetakse välja.

37) Punktid 21.A.604, 21.A.605 ja 21.A.606 asendatakse järgmisega:

„21.A.604 Abijõuseadme (APU) ETSO luba

Abijõuseadme (APU) ETSO loa suhtes kohaldatakse järgmist:

- a) erandina punktide 21.A.603, 21.A.610 ja 21.A.615 kohaldatakse järgmisi punkte: punktid 21.A.15, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, 21.B.75 ja 21.B.80. Tüübisertifikaadi asemel antakse vastavalt punktile 21.A.606 välja ETSO luba;

- b) erandina punktist 21.A.611 kohaldatakse (APU) ETSO loa omanike poolt tehtavate konstruktsioonimuudatuste kinnitamiseks alajao D nõudeid ja muude taotlejate tehtavate konstruktsioonimuudatuste kinnitamiseks alajao E nõudeid. Alajao E nõuete kohaldamise korral antakse täiendava tüübisertifikaadi asemel välja eraldi ETSO luba ja
- c) remondiprojektide kinnitamise suhtes kohaldatakse alajao M nõudeid.

21.A.605 Andmenõuded

- a) Taotleja esitab ametile järgmised dokumendid:
1. ETSO loa saamiseks vajalik sertifitseerimisprogramm, milles määratakse kindlaks vahendid punkti 21.A.606 alapunkti b nõuetele vastavuse tõendamiseks;
 2. nõuetele vastavuse deklaratsioon, mis tõendab, et taotleja on täitnud käesoleva alajao nõuded;
 3. konstruktsiooni ja lennutehniliste näitajate deklaratsioon (DDP), milles märgitakse, et taotleja on sertifitseerimisprogrammi kohaselt tõendanud, et artikkel vastab kohaldatava ETSO nõuetele;
 4. üks koopia kohaldatava ETSOga nõutavatest tehnilistest andmetest;
 5. punktis 21.A.143 osutatud käsiraamat (või viide sellele) alajaole G vastava asjakohase tootjaorganisatsiooni sertifikaadi saamiseks või punkti 21.A.125A alapunkti b nimetatud käsiraamat (või viide sellele) alajaole F vastavaks tootmiseks tootjaorganisatsiooni sertifikaadi puudumise korral;
 6. APU puhul punktis 21.A.243 nimetatud käsiraamat (või viide sellele) alajaole J vastava asjakohase projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi saamiseks;
 7. kõikide muude artiklite puhul punkti 21.A.602B alapunkti b alapunkti 2 osutatud menetlused või viited nendele;
- b) Taotleja teavitab ametit kõikidest kinnitamismenetluse käigus esinenud probleemidest või vahejuhtumitest, mis võivad ETSO luba märkimisväärselt mõjutada.

21.A.606 ETSO loa väljaandmise nõuded

ETSO loa saamiseks peab taotleja tegema järgmist:

- a) tõendama oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.602B;
- b) tõendama, et artikkel on kooskõlas kohaldatava ETSO tehniliste tingimustega või vajaduse korral punkti 21.A.610 kohaselt lubatud kõrvalekalletega eespool nimetatud tehnilistest tingimustest;
- c) vastama käesoleva alajao nõuetele ja
- d) kinnitama, et ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohhtlikuks.“

38) Punktile 21.A.701 lisatakse alapunkt 16:

„16. õhusõidukiga lendamine vigade tuvastamiseks või ühe või mitme süsteemi, osa või seadme toimimise kontrollimiseks pärast hooldust.“

39) Punkti 21.B.5 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Käesoleva jaoga kehtestatakse pädevale asutusele menetlus nende ülesannete ja kohustuste täitmiseks, mis on seotud käesolevas I lisas nimetatud sertifikaatide, heakskiitude ja lubade väljaandmise, säilitamise, muutmise, peatamise ning kehtetuks tunnistamisega.“

40) Jao B alajagu B asendatakse järgmisega:

„ALAJAGU B — TÜÜBISERTIFIKAADID JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAADID

21.B.70 Sertifitseerimistingimused

Amet annab kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 76 lõikega 3 välja sertifitseerimistingimused ja muud üksikasjalikud tehnilised kirjeldused, sealhulgas lennukõlblikkuse, käitussobivuse andmete ja keskkonnakaitsega seotud sertifitseerimistingimused, mida pädevad asutused, organisatsioonid ja töötajad võivad kasutada, et tõendada toodete, osade ja seadmete vastavust kõnealuse määruse II, IV ja V lisas sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele ning kõnealuse määruse artikli 9 lõikes 2 ja III lisas sätestatud keskkonnakaitse nõuetele. Need tingimused peavad olema piisavalt üksikasjalikud ja konkreetsed, et selgitada taotlejatele, missugustel tingimustel sertifikaadid välja antakse, neid muudetakse või täiendatakse.

21.B.75 Eritingimused

- a) Amet näeb tootele ette konkreetseid üksikasjalikud tehnilised spetsifikatsioonid ehk eritingimused, kui asjakohased sertifitseerimistingimused ei sisalda toote jaoks piisavaid või nõuetele vastavaid ohutusstandardeid järgmistel põhjustel:
1. tootel on uued või ebatavalised konstruktsiooniomadused võrreldes konstrueerimisõhimeetega, millel rajanevad kehtivad sertifitseerimistingimused,
 2. toote ettenähtud kasutus on ebatavaline või
 3. muude samalaadsete toodete või samalaadsete konstruktsiooniomadustega toodete kasutamisel saadud kogemused või hiljuti väljaselgitatud riskid on näidanud, et võib tekkida ohuolukord.
- b) Eritingimused sisaldavad ohutusstandardeid, mida amet peab vajalikuks, et kehtestada ohutustase, mis on samaväärne kohaldatavate sertifitseerimistingimuste kohaselt kehtestatud ohutustasemega.

21.B.80 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi tüübisertifitseerimisalus

Amet määrab tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi jaoks kindlaks ja teeb taotlejale teatavaks tüübisertifitseerimisaluse. Tüübisertifitseerimisalus koosneb järgmisest:

- a) lennukõlblikkuse sertifitseerimistingimused, mille amet on kindlaks määranud asjaomase toote suhtes sertifikaadi taotlemise kuupäeval kohaldatavate tingimuste hulgast, välja arvatud juhul, kui
1. taotleja soovib täita või punkti 21.A.15 alapunkti f alusel nõutakse, et taotleja peab täitma pärast taotluse esitamise kuupäeva kohaldatavaid sertifitseerimistingimusi; Kui taotleja eelistab täita sertifitseerimistingimusi, mida hakati kohaldama pärast taotluse esitamise kuupäeva, lisab amet tüübisertifitseerimisalusele ka kõik muud asjaomase tüübisertifitseerimisalusega otseselt seotud sertifitseerimistingimused, või
 2. kui kindlaksmääratud sertifitseerimistingimusi ei ole võimalik täita, tunnustab amet ka muid sertifitseerimistingimusi, mille puhul on kindlaks tehtud kompenseerivad tegurid, mis tagavad samaväärse ohutustaseme; või
 3. amet kiidab heaks või näeb ette muud viisid, mis:
 - i) tüübisertifikaadi puhul tõendavad vastavust määruse (EL) 2018/1139 II lisa olulistele nõuetele, või
 - ii) piiratud tüübisertifikaadi puhul tagavad toote ettenähtud kasutuse seisukohalt piisava ohutustaseme ja
- b) ameti poolt punkti 21.B.75 alapunkti a kohaselt ette nähtud eritingimused.

21.B.82 Õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus

Amet määrab tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi jaoks kindlaks ja teeb taotlejale teatavaks käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse. Käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus koosneb järgmisest:

- a) käitussobivust käsitlevad sertifitseerimistingimused, mille amet on kindlaks määranud nende tingimuste hulgast, mida kohaldatakse asjaomase õhusõiduki suhtes taotluse esitamise kuupäeval või kuupäeval, mil esialgsele taotlusele lisatakse käitussobivuse andmete taotluse lisa, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, välja arvatud juhul, kui:
1. taotleja soovib täita või punkti 21.A.15 alapunkti f alusel nõutakse, et taotleja peab täitma pärast taotluse esitamise kuupäeva kohaldatavaid sertifitseerimistingimusi; Kui taotleja eelistab täita sertifitseerimistingimusi, mida hakati kohaldama pärast taotluse esitamise kuupäeva, lisab amet tüübisertifitseerimisalusele ka kõik muud asjaomase sertifitseerimisalusega otseselt seotud sertifitseerimistingimused, või
 2. amet kiidab heaks või näeb ette määruse (EL) 2018/1139 II, IV ja V lisa asjakohastele olulistele nõuetele vastavuse tõendamise muul viisil või
- b) ameti poolt punkti 21.B.75 alapunkti a kohaselt ette nähtud eritingimused.

21.B.85 Kohaldatavad keskkonnakaitsenõuded ja sertifitseerimistingimused tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks

- a) Amet määrab kindlaks ja teeb taotlejatele, kes soovivad saada õhusõiduki tüübisertifikaati, piiratud tüübisertifikaati või täiendavat tüübisertifikaati või kes soovivad teha tüübisertifikaadis või täiendavas tüübisertifikaadis olulisi muudatusi, teatavaks õhusõiduki tüübisertifikaadi väljaandmise suhtes kohaldatavad müranoõuded, mis on kehtestatud Chicago konventsiooni 16. lisa I kõite II osa peatükis 1, ning
1. allahelikiirusega reaktiivlennukite puhul peatükkides 2, 3, 4 ja 14;
 2. propellerlennukite puhul peatükkides 3, 4, 5, 6, 10 ja 14;
 3. kopterite puhul peatükkides 8 ja 11;
 4. ülehelikiirusega lennukite puhul peatükis 12 ja
 5. kopterlennukite puhul peatükis 13.
- b) Amet määrab kindlaks ja teeb alapunktis a osutatud taotlejale teatavaks Chicago konventsiooni 16. lisa II kõite II osa peatükkides 1 ja 2 kehtestatud heitenõuded, mida kohaldatakse tahtliku kütuse väljalaske lennul tõkestamise suhtes.
- c) Amet määrab kindlaks ja teeb alapunktis a osutatud taotlejale teatavaks mootorist pärineva suitsu-, gaasilise ja tahkete osakeste heite nõuded, mis on kehtestatud Chicago konventsiooni 16. lisa II kõite III osa peatükis 1, ning
1. üksnes allahelikiirusel käitamiseks ettenähtud turboreaktiivmootorite ning turboventilaatormootorite suitsu- ja gaasilise heite puhul peatükis 2,
 2. üksnes ülehelikiirusel käitamiseks ettenähtud turboreaktiivmootorite ning turboventilaatormootorite suitsu- ja gaasilise heite puhul peatükis 3 ning
 3. üksnes allahelikiirusel käitamiseks ettenähtud turboreaktiivmootorite ning turboventilaatormootorite tahkete osakeste heite puhul peatükis 4.
- d) Amet määrab kindlaks ja teeb alapunktis a osutatud taotlejale teatavaks lennukite CO₂-heite suhtes kohaldatavad nõuded, mis on kehtestatud Chicago konventsiooni 16. lisa III kõite II osa peatükis 1 ning
1. allahelikiirusega reaktiivlennukite puhul peatükis 2; ja
 2. allahelikiirusega propellerlennukite puhul peatükis 2.

21.B.100 Osalemismäär

- a) Amet määrab kindlaks, mil määral ta osaleb nõuetele vastavust tõendavate toimingute ning tüübisertifikaadi ja piiratud tüübisertifikaadi, olulise muudatuse kinnitamise, täiendava tüübisertifikaadi, olulise remondiprojekti kinnitamise või abijõuseadme (APU) ETSO loa taotlusega seotud andmete kontrollimises. Selleks võtab ta aluseks sertifitseerimisprogrammi nõuetele vastavust tõendavatele sisulistele toimingute- ja andmerühmadele antud hinnangu. Kõnealune hinnang käsitleb järgmist:
- tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse või keskkonnakaitsenõuete kindlakstegemata eiramise tõenäosus ja
 - sellise eiramise võimalik mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele,
- lisaks võetakse arvesse vähemalt järgmisi elemente:
1. sertifitseerimisprojekti uued või ebatavalised omadused, sealhulgas käitamisalased, organisatsioonilised ja teadmiste haldamise seotud aspektid;
 2. konstruktsiooni ja/või nõuetele vastavuse tõendamise keerukus;
 3. konstruktsiooni või tehnoloogialahenduste ning nendega seotud ohutus- ja keskkonnariskide, sealhulgas sarnaste konstruktsioonilahenduste puhul kindlaks tehtud ohutus- ja keskkonnariskide olulisus, ning
 4. taotleja projekteerimisorganisatsiooni tegevus ja kogemused asjaomases valdkonnas.

- b) Väheoluliste remonditööde projekti, väheolulise muudatuse või muu kui abijõuseadme (APU) ETSO loa kinnituse puhul võtab amet oma sertifitseerimisprojekti osalemise määra kindlakstegemisel arvesse uudseid või ebatavalisi omadusi, konstruktsiooni ja/või nõuetele vastavuse tõendamise keerukust, konstruktsiooni või tehnoloogialahenduste olulisust ning taotleja projekteerimisorganisatsiooni tegevust ja kogemusi.
- c) Amet teatab taotlejale, mil määral ta projektis osaleb, ja kui temani jõudnud teave, mis märkimisväärselt mõjutab alapunktide a või b kohaselt tehtud riskihindamist, selleks põhjust annab, ajakohastab oma osalemismäära. Amet teatab taotlejale oma osalemismäära muutumisest.

21.B.103 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmine

- a) Amet annab välja õhusõiduki, mootori või propelleri tüübisertifikaadi või õhusõiduki piiratud tüübisertifikaadi järgmistel tingimustel:
1. taotleja vastab punkti 21.A.21 nõuetele;
 2. amet ei ole punkti 21.B.100 kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse (kui see on asjakohane vastavalt punktile 21.B.82) ega keskkonnakaitsenõuete eiramist, ja
 3. kui ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihohtlikuks.
- b) Erandina alapunktist a ja juhul, kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi olulise muudatuse kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada.“

41) Jao B alajagu D asendatakse järgmisega:

„21.B.105 Tüübisertifitseerimisaluse, keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul

Amet määrab kindlaks kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse ja keskkonnakaitsenõuded ning käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse puhul käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse, mis on kehtestatud vastavalt punktile 21.A.101 ning teeb need tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul taotlejale teatavaks.

21.B.107 Tüübisertifikaadi muutmise kinnituse väljaandmine

- a) Amet annab välja tüübisertifikaadi muutmise kinnituse tingimusel, et:
1. kinnituse taotleja vastab
 - i) väheolulise muudatuse puhul punkti 21.A.95 nõuetele, või
 - ii) olulise muudatuse puhul punkti 21.A.97 nõuetele,
 2. amet ei ole punkti 21.B.100 alapunktide a või b kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse (kui see on asjakohane vastavalt punktile 21.B.82) ega keskkonnakaitsenõuete eiramist; ning
 3. kui ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihohtlikuks.
- b) Kui muudatus mõjutab käitussobivuse andmeid ja kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi muudatuse erandina alapunkti a alapunktide 1 ja 2 kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada.

- c) Tüübisertifikaadi muudatuste kinnitus sisaldab käitussobivuse andmete muudatuste kinnitust.
- d) Tüübisertifikaadi muutmise kinnitamisel piirduakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on muudatusega seotud.“

42) Jao B alajagu E asendatakse järgmisega:

„Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.

21.B.109 Tüübisertifitseerimisalus, keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimisalus täiendava tüübisertifikaadi taotlemiseks

Amet määrab kindlaks ja teeb täiendava tüübisertifikaadi taotlejale teatavaks kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse ja keskkonnakaitsenõuded ning käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse puhul käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse, mis on kehtestatud vastavalt punktile 21.A.101.

21.B.111 Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmine

a) Amet annab täiendava tüübisertifikaadi välja järgmistel tingimustel:

1. taotleja vastab punkti 21.A.115 alapunktis b sätestatud nõuetele;
2. amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti a kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse (kui see on asjakohane vastavalt punktile 21.B.82) ega keskkonnakaitsenõuete eiramist; ning
3. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihohtlikuks.

b) Kui täiendav tüübisertifikaat mõjutab käitussobivuse andmeid ja kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib amet erandina alapunkti a alapunktide 1 ja 2 välja anda täiendava tüübisertifikaadi enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada.

c) Täiendav tüübisertifikaat sisaldab käitussobivuse andmete muudatuste kinnitust.

d) Täiendava tüübisertifikaadi puhul piirduakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on asjaomase olulise muudatusega seotud.“

43) Punkt 21.B.326 asendatakse järgmisega:

„21.B.326 Lennukõlblikkussertifikaat

Registreerimisliikmesriigi pädev asutus annab lennukõlblikkussertifikaadi välja:

a) uuele õhusõidukile:

1. punkti 21.A.174 alapunkti b alapunktis 2 nõutavate dokumentide esitamisel;
2. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastab kinnitatud projektile ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks; see võib sisaldada registreerimisliikmesriigi pädeva asutuse tehtavaid ülevaatusi; ja
3. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastab esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtivatele CO₂ heite nõuetele.

b) kasutatud õhusõidukile:

1. punkti 21.A.174 alapunkti b alapunktis 3 nõutavate dokumentide esitamisel, mis tõendavad, et:
 - i) õhusõiduk vastab kooskõlas käesoleva I lisaga (osa 21) heakskiidetud tüübisertifikaadi ja täiendava tüübisertifikaadi, muudatuse või remonditöö alusel heakskiidetud tüübiprojektile ja
 - ii) kohaldatavad lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused on täidetud ning

- iii) õhusõidukit on kontrollitud kooskõlas määruse (EÜ) nr 2042/2003 I lisa (M osa) kohaldatavate sätetega;
 - iv) õhusõiduk vastas esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtinud CO₂ heite nõuetele;
- 2. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastab kinnitatud projektile ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks; see võib sisaldada registreerimisliikmesriigi pädeva asutuse tehtavaid ülevaatusi ja
 - 3. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastas esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtinud CO₂ heite nõuetele.“

44) Jao B alajagu M asendatakse järgmisega:

„21.B.450 Tüübisertifitseerimisalus ja keskkonnakaitsenõuded remondiprojekti kinnitamise puhul

Amet määrab kindlaks ja teeb remondiprojekti kinnituse taotlejale teatavaks kõik muudatused, mida kavatakse teha tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale (vastavalt vajadusele) lisatud tüübisertifitseerimisalusel ja mida amet peab vajalikuks, et säilitada varem kehtestatud ohutustasemega samaväärne ohutustase.

21.B.453 Remondiprojekti kinnituse väljaandmine

a) Amet annab välja oluliste remonditööde projekti kinnituse tingimusel, et:

- 1. taotleja on tõendanud oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.432B;
- 2. taotleja vastab punktis 21.A.433 sätestatud nõuetele;
- 3. amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti a kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisalusel ja keskkonnakaitsenõuete eiramist ning
- 4. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihohtlikuks.

b) Amet annab välja väheoluliste remonditööde projekti kinnituse, tingimusel et taotleja vastab alapunkti a alapunktide 2 ja 4 nõuetele ning et amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti b kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrollimise käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisalusel ega keskkonnakaitsenõuete eiramist.“

45) Jao B alajagu O asendatakse järgmisega:

„21.B.480 ETSO loa väljaandmine

Amet annab ETSO loa välja juhul, kui

- a) taotleja vastab punktis 21.A.606 sätestatud nõuetele;
 - b) amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti b kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud kohaldatava ETSO tehniliste tingimuste ega punkti 21.A.610 kohaselt lubatud asjakohaste kõrvalekallete võimalikku eiramist ja
 - c) ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariihohtlikuks.“
-

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/898,**29. mai 2019,****milles käsitletakse loa andmist eugenooli preparaadi kasutamiseks broilerite söödalisandina (loa hoidja Lidervet SL)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöötades kasutatava söödalisandi loa taotlemise nõue ning sellise loa andmise alused ja kord.
- (2) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikliga 7 esitati taotlus eugenooli lubamiseks. Taotlusele olid lisatud kõnealuse määruse artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid.
- (3) Kõnealune taotlus käsitleb eugenooli preparaadi lubamist broilerite söödalisandina ning selle klassifitseerimist söödalisandite kategooriasse „zootehnilised lisandid“.
- (4) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) jõudis oma 21. oktoobri 2015. aasta ⁽²⁾ ja 4. juuli 2017. aasta ⁽³⁾ arvamuses järeldusele, et kavandatud kasutustingimuste juures ei avalda eugenool kahjulikku mõju ei loomade ega inimeste tervisele ega keskkonnale. Toiduohutusamet jõudis järeldusele, et söödalisand soodustab tõhusalt broilerite kasvu. Toiduohutusameti arvates ei olnud vaja kehtestada turustamisjärgse järelevalve erinõudeid. Ühtlasi kinnitas toiduohutusamet määrusega (EÜ) nr 1831/2003 asutatud referentlabori esitatud aruande söötades sisalduva kõnealuse söödalisandi analüüsimeetodi kohta.
- (5) Eugenooli preparaadi hindamisel tõdeti, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud loa andmise tingimused on täidetud. Seepärast tuleks anda luba eugenooli kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud viisil.
- (6) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Lisas kirjeldatud preparaati, mis kuulub söödalisandite kategooriasse „zootehnilised söödalisandid“ ja funktsionaalrühma „muud zootehnilised söödalisandid“, lubatakse kasutada söödalisandina loomasöötades kõnealuses lisas esitatud tingimustel.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.⁽²⁾ EFSA Journal 2015; 13(11): 4273.⁽³⁾ EFSA Journal 2017; 15(7): 4931.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. mai 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Miinimumsisaldus	Maksimumsisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						mg söödalisandit 12 % niiskusesisaldusega täis-sööda kilogrammi kohta			

Kategooria: zootehnilised söödalisandid. Funktsionaalrühm: muud zootehnilised lisandid (zootehniliste näitajate parandamine)

4d18	Lidervet SL	Eugenooli preparaat	<p><i>Söödalisandi koostis</i></p> <p>Preparaat koosneb järgmisest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5 % eugenooli; — 55–56 % glütserüülpolüetüleenglükoolriitsinolaati; — 33 % amorfset ränidioksiidi; — 6 % metakrüülhappe ja etüülakrülaadi kopolümeeri. <p>Graanulitena</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p>Eugenool (2-metoksü-4-(2-propenüül)fenool, 4-allüül-2-metoksüfenool, 4-allüülguajakool) (99,5 %);</p> <p>CASi nr 97–53-0</p> <p>$C_{10}H_{12}O_2$</p> <p><i>Analüüsimeetod</i> ⁽¹⁾</p> <p>Eugenooli sisalduse määramine söödalisandis ja vees:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gaasikromatograafia koos leekionisatsioonidetektoriga (GC-FID) 	Broilerkanad	—	100	100	<ol style="list-style-type: none"> 1. Söödalisandi ja eelsegude kasutamisharjumustes märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel. 2. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja võtavad korralduslikud meetmed, millega vähendatakse nende kasutamisest tuleneda võivaid ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid. 3. Söödalisandi segamine muude eugenooli allikatega ei ole lubatud. 	23. juuni 2029
------	-------------	---------------------	--	--------------	---	-----	-----	--	----------------

⁽¹⁾ Analüüsimeetodite üksikasjad on kättesaadavad referentlabori veebisaidil aadressil <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/899,**29. mai 2019,**

milles käsitletakse *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-4407 loa pikendamist nuumlammaste, lüpsikitsede, lüpsilammaste, lüpsipühvlite, hobuste ja nuumsigade söödalisandina ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1447/2006, (EÜ) nr 188/2007, (EÜ) nr 232/2009, (EÜ) nr 186/2007 ja (EÜ) nr 209/2008 (loa hoidja S.I. Lesaffre)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöödas kasutatavate söödalisandite loa taotlemise nõue ning sellise loa andmise ja kehtivuse pikendamise alused ja kord.
- (2) *Saccharomyces cerevisiae* NCYC Sc 47 on söödalisandina saanud loa kümneks aastaks nuumlammaste puhul komisjoni määrusega (EÜ) nr 1447/2006, ⁽²⁾ hobuste puhul komisjoni määrusega (EÜ) nr 186/2007, ⁽³⁾ lüpsikitsede ja lüpsilammaste puhul komisjoni määrusega (EÜ) nr 188/2007, ⁽⁴⁾ nuumsigade puhul komisjoni määrusega (EÜ) nr 209/2008 ⁽⁵⁾ ja lüpsipühvlite puhul komisjoni määrusega (EÜ) nr 232/2009 ⁽⁶⁾.
- (3) Määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 14 kohaselt esitas kõnealuste lubade hoidja taotlused, mis käsitlevad *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-4407 (endine NCYC Sc 47) söödalisandina kasutamise loa pikendamist nuumlammaste, lüpsikitsede, lüpsilammaste, lüpsipühvlite, nuumsigade ja hobuste puhul ning kõnealuse söödalisandi liigitamist söödalisandite kategooriasse „zootehnilised lisandid“. Kõnealustele taotlustele olid lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 14 lõikes 2 nõutud andmed ja dokumendid.
- (4) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „amet“) jõudis 13. juuni 2018. aasta arvamuses ⁽⁷⁾ järeldusele, et taotleja esitatud andmetest nähtub, et söödalisand vastab loa andmise tingimustele.
- (5) *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-4407 hindamine näitab, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud tingimused kasutamise lubamiseks on täidetud. Seepärast tuleks pikendada kõnealuse söödalisandi loa kehtivust vastavalt käesoleva määruse lisas esitatud tingimustele.
- (6) *Saccharomyces cerevisiae* CNCM I-4407 söödalisandina kasutamise loa kehtivuse pikendamise tõttu käesoleva määruse lisas sätestatud tingimustel tuleks määrused (EÜ) nr 1447/2006, (EÜ) nr 186/2007, (EÜ) nr 188/2007, (EÜ) nr 209/2008 ja (EÜ) nr 232/2009 kehtetuks tunnistada.
- (7) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

⁽²⁾ Komisjoni 29. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1447/2006 *Saccharomyces cerevisiae* (Biosaf SC 47) uue kasutusviisi lubamise kohta söödalisandina (ELT L 271, 30.9.2006, lk 28).

⁽³⁾ Komisjoni 21. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 186/2007 *Saccharomyces cerevisiae* (Biosaf SC 47) uue kasutusviisi lubamise kohta söödalisandina (ELT L 63, 1.3.2007, lk 6).

⁽⁴⁾ Komisjoni 23. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 188/2007 *Saccharomyces cerevisiae* (Biosaf SC 47) uue kasutusviisi lubamise kohta söödalisandina (ELT L 57, 24.2.2007, lk 3).

⁽⁵⁾ Komisjoni 6. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 209/2008 *Saccharomyces cerevisiae* (Biosaf SC 47) uue kasutusviisi lubamise kohta söödalisandina (ELT L 63, 7.3.2008, lk 3).

⁽⁶⁾ Komisjoni 19. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 232/2009, milles käsitletakse söödalisandi *Saccharomyces cerevisiae* NCYC Sc47 uue kasutusviisi lubamist piimapühvlite söödas (loa omanik Société Industrielle Lesaffre) (ELT L 74, 20.3.2009, lk 14).

⁽⁷⁾ EFSA Journal 2018;16(7):5339.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Luba, mis on antud lisa nimetatud söödalisandile, mis kuulub kategooriasse „zootehnilised lisandid“ ja funktsionaalrühma „soolestiku mikrofloorat tasakaalustavad ained“, kui seda kasutatakse nuumlammaste, lüpsikitsede, lüpsilammaste, lüpsipühvlite ja nuumsigade puhul, ning funktsionaalrühma „seedimist soodustavad ained“, kui seda kasutatakse hobuste puhul, pikendatakse vastavalt kõnealuses lisa sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

Preparaati *Saccharomyces cerevisiae* NCYC Sc47 võib söödalisandina käesoleva määruse lisa ning määrustes (EÜ) nr 1447/2006, (EÜ) nr 186/2007, (EÜ) nr 188/2007, (EÜ) nr 209/2008 ja (EÜ) nr 232/2009 sätestatud tingimustel, ning eelseguna ja seda sisaldava segasöödana kõnealuste määruste kohaselt märgistatuna jätkuvalt turule lasta enne käesoleva määruse jõustumist, kuni olemasolevad varud on ammendatud.

Artikkel 3

Määrused (EÜ) nr 1447/2006, (EÜ) nr 186/2007, (EÜ) nr 188/2007, (EÜ) nr 209/2008 ja (EÜ) nr 232/2009 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. mai 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja nimi	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Minimumsaldus	Maksimumsaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaeg lõpp
						CFU/kg täissöödas, mille niiskusesisaldus on 12 %			

Kategooria: zootehnilised söödalisandid. Funktsionaalrühm: soolestiku mikrofloorat tasakaalustavad ained

4b1702	S.I. Lesaffre	<i>Saccharomyces cerevisiae</i> CNCM I-4407	<p>Söödalisandi koostis: <i>Saccharomyces cerevisiae</i> CNCM I-4407 preparaat, milles toimeaine miinimumkontsentratsioon on 5×10^9 CFU/g.</p> <p>Tahkel kujul</p> <p>Toimeaine kirjeldus <i>Saccharomyces cerevisiae</i> CNCM I-4407 eluvõimelised kuivatatud rakud</p> <p>Analüüsimeetod ⁽¹⁾ Loendamine: süvisekülvimeetod, kasutades klooramfenikool-dekstroos-pärmiekstrakti agarit (EN 15789:2009) Tuvastamine: polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) meetod (CEN/TS 15790: 2008).</p>	Nuumlambad	—	$1,4 \times 10^9$	—	<p>1. Söödalisandi ja eelsegude kasutamisharjumustes märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel.</p> <p>2. Soovitatav annus (CFU looma kohta päevas):</p> <ul style="list-style-type: none"> — lüpsikitsede puhul: 3×10^9 — lüpsilammaste puhul 2×10^9 <p>3. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja võtavad korralduslikud meetmed, millega vähendatakse nende kasutamisest tuleneda võivaid ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid, sealhulgas silma- ja hingamiskaitsevahendeid.</p>	23. juuni 2029
				Lüpsikitsed ja lüpsilambad		7×10^8			
				Nuumsead		$1,25 \times 10^9$			
				Lüpsipühvlid		5×10^8			

⁽¹⁾ Analüüsimeetodite üksikasjad on kättesaadavad Euroopa Liidu söödalisandite referentlabori veebisaidil aadressil: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja nimi	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Miinimumsisaldus	Maksimumsisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaaja lõpp
						CFU/kg täissöödas, mille niiskusesisaldus on 12 %			

Kategooria: zootehnilised söödalisandid. Funktsionaalrühm: seedimist soodustavad ained

4b1702	S.I. Lesaffre	<i>Saccharomyces cerevisiae</i> CNCM I-4407	<p>Söödalisandi koostis:</p> <p><i>Saccharomyces cerevisiae</i> CNCM I-4407 preparaati, milles toimeaine miinimumkontsentratsioon on 5×10^9 CFU/g.</p> <p>Tahkel kujul</p> <p>Toimeaine kirjeldus</p> <p><i>Saccharomyces cerevisiae</i> CNCM I-4407 eluvõimelised kuivatatud rakud</p> <p>Analüüsimeetod ⁽¹⁾</p> <p>Loendamine: süviskülvimeetod, kasutades klooramfenikool-dekstroos-pärmiekstrakti agarit (EN 15789:2009)</p> <p>Tuvastamine: polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) meetod (CEN/TS 15790:2008).</p>	Hobused	—	8×10^8	—	<ol style="list-style-type: none"> Söödalisandi ja eelsegude kasutamisharjumustes märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel. Soovitav annus (CFU looma kohta päevas): — hobused: $1,25 \times 10^{10}$ – 6×10^{10} Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja võtavad korralduslikud meetmed, millega vähendatakse nende kasutamisest tuleneda võivaid ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid, sealhulgas silma- ja hingamiskaitsevahendeid. 	23. juuni 2029
--------	---------------	--	---	---------	---	-----------------	---	---	----------------

⁽¹⁾ Analüüsimeetodite üksikasjad on kättesaadavad Euroopa Liidu söödalisandite referentlabori veebisaidil aadressil: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/900,**29. mai 2019,****milles käsitletakse loa andmist 8-merkaptop-mentaan-3-ooni ja p-ment-1-een-8-tioli kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöötades kasutatava söödalisandi loa taotlemise nõue ning sellise loa andmise alused ja kord. Kõnealuse määruse artikliga 10 on ette nähtud nõukogu direktiivi 70/524/EMÜ ⁽²⁾ alusel lubatud söödalisandite uuesti hindamine.
- (2) Direktiivi 70/524/EMÜ alusel on antud tähtajatu luba 8-merkaptop-mentaan-3-ooni ja p-ment-1-een-8-tioli kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 1 kanti need ained olemasoleva tootena seejärel söödalisandite registrisse.
- (3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 2 koostoimes nimetatud määruse artikliga 7 on esitatud taotlus 8-merkaptop-mentaan-3-ooni ja p-ment-1-een-8-tioli uuesti hindamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina. Taotleja taotles kõnealuste söödalisandite liigitamist söödalisandite kategooriasse „organoleptilised lisandid“. Taotlusele olid lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud üksikasjad ja dokumendid.
- (4) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „amet“) jõudis oma 27. novembri 2018. aasta arvamuses ⁽³⁾ järeldusele, et kavandatud kasutustingimuste juures ei avalda 8-merkaptop-mentaan-3-oon ja p-ment-1-een-8-tioli söötades kasutamisel kahjulikku mõju loomade tervisele, tarbijaohutusele ega keskkonnale. Samuti jõudis amet järeldusele, et mõlemad ained ärritavad hingamisteid ja et ei saa teha järeldusi nende võimaliku nahka sensibiliseeriva toime kohta. Seepärast leiab komisjon, et tuleks võtta asjakohased kaitsemeetmed, et hoida ära kahjulikku mõju inimeste, eelkõige söödalisandi kasutajate tervisele. Amet jõudis ka järeldusele, et kuna kõnealust kahte ainet kasutatakse toidus ja nende toime söötades on sama kui toidus, ei ole vaja nende tõhusust söötades täiendavalt tõendada.
- (5) Parema kontrolli võimaldamiseks tuleks sätestada teatavad piirangud ja tingimused. Söödalisandi etiketil tuleks esitada 8-merkaptop-mentaan-3-ooni ja p-ment-1-een-8-tioli soovitatav sisaldus. Sellise sisalduse ületamise korral tuleks esitada eelsegu, segasööda ja söödamerjaljal etiketil teatav teave.
- (6) Ameti hinnangul ei ole vaja kehtestada turustamisjärgse järelevalve erinõudeid. Amet kinnitas ka määrusega (EÜ) nr 1831/2003 asutatud referentlabori aruande söötades sisalduvate kõnealuste söödalisandite analüüsimise meetodi kohta.
- (7) Kõnealuste ainete hindamisest nähtub, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud tingimused loa andmiseks on täidetud. Seepärast tuleks anda luba nende ainete kasutamiseks vastavalt käesoleva määruse lisas esitatud tingimustele.
- (8) Kuna ohutusnõuetest ei tulene vajadust kõnealuste ainete lubamise tingimuste muudatusi viivitamatult kohaldada, on asjakohane näha ette üleminekuperiood, et huvitatud isikud saaksid teha ettevalmistusi loa andmisest tulenevate uute nõuete täitmiseks.
- (9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.⁽²⁾ Nõukogu 23. novembri 1970. aasta direktiiv 70/524/EMÜ söödalisandite kohta (EÜT L 270, 14.12.1970, lk 1).⁽³⁾ EFSA Journal 2019; 17(1):5530.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Loa andmine

Lisas kirjeldatud aineid, mis kuuluvad söödalisandite kategooriasse „organoleptilised lisandid“ ja funktsionaalrühma „lõhna- ja maitseained“, lubatakse kasutada söödalisandina loomasöödas vastavalt lisas sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

Üleminekumeetmed

1. Lisas kirjeldatud aineid ja neid aineid sisaldavaid eelsegusid, mis on toodetud ja märgistatud enne 23. detsembrit 2019 kooskõlas enne 23. juunit 2019 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni olemasolevate varude ammendumiseni.
2. Lisas kirjeldatud aineid sisaldavaid söödamerjale ja segasööta, mis on toodetud ja märgistatud enne 23. juunit 2020 kooskõlas enne 23. juunit 2019 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni olemasolevate varude ammendumiseni, kui need on ette nähtud toiduloomadele.
3. Lisas kirjeldatud aineid sisaldavaid söödamerjale ja segasööta, mis on toodetud ja märgistatud enne 23. juunit 2021 kooskõlas enne 23. juunit 2019 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni olemasolevate varude ammendumiseni, kui need on ette nähtud muudele loomadele kui toiduloomad.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. mai 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Miinimumsisaldus	Maksimumsisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaaja lõpp
						Toimeaine sisaldus milligrammides 12 % niiskusesisaldusega täissööda kilogrammi kohta			
Kategooria: organoleptilised lisandid. Funktsionaalrühm: lõhna- ja maitseained									
2b12038	—	8-merkaptop- mentaan-3- oon	<p><i>Söödalisandi koostis</i></p> <p>8-merkaptop-mentaan-3-oon</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p>8-merkaptop-mentaan-3-oon</p> <p>Toodetud keemilise sünteesi teel</p> <p>Puhtus: vähemalt 97 %</p> <p>Keemiline valem: C₁₀H₁₈OS</p> <p>CASi number: 38462-22-5</p> <p>FLAVISi number: 12.038</p> <p><i>Analüüsimeetod</i> ⁽¹⁾</p> <p>8-merkaptop-mentaan-3-ooni määramine söödalisandis ja sööda lõhna- ja/või maitseainega eelsegus:</p> <p>gaaskromatograafia-massispektromeetria retentsioonaja järgi häälestamisega (GC-MS-RTL)</p>	Kõik loomaliigid	—	—	—	<p>1. Söödalisand lisatakse söödale eelseguna.</p> <p>2. Söödalisandi ja eelsegu kasutamishelistes märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel.</p> <p>3. Söödalisandi etiketil esitatakse järgmine teave:</p> <p>„Toimeaine soovitatav maksimumsisaldus 12 % niiskusesisaldusega täissöödas: 0,05 mg/kg“.</p> <p>4. Eelsegu, söödamaterjali ja segasööda etiketil esitatakse asjaomase funktsionaalrühma nimetus, söödalisandi nimetus ja identifitseerimisnumber ning lisatud toimeaine kogus, kui toimeaine sisaldus 12 % niiskusesisaldusega täissöödas ületab järgmist väärtust: 0,05 mg/kg.</p>	23. juuni 2029

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Miinimumsisaldus	Maksimumsisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaaja lõpp
						Toimeaine sisaldus milligrammides 12 % niiskusesisaldusega täissööda kilogrammi kohta			
								5. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja võtavad korralduslikud meetmed, millega vähendatakse sissehingamisest, nahakaudsest kokkupuutest ja silma sattumisest tulenevaid võimalikke ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid, sealhulgas respiraatorit, kaitseprille ja kaitsekindaid.	
2b12085	—	<i>p</i> -ment-1-een-8-tiool	<p><i>Söödalisandi koostis</i></p> <p><i>p</i>-ment-1-een-8-tiool</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p><i>p</i>-ment-1-een-8-tiool</p> <p>Toodetud keemilise sünteesi teel</p> <p>Puhtus: vähemalt 98 %</p> <p>Keemiline valem: C₁₀H₁₈OS</p> <p>CASi number: 71159-90-5</p> <p>FLAVISi number: 12.085</p>	Kõik loomaliigid	—	—	—	<ol style="list-style-type: none"> Söödalisand lisatakse söödale eelseguna. Söödalisandi ja eelsegu kasutamishelistes märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel. Söödalisandi etiketil esitatakse järgmine teave: „Toimeaine soovitatav maksimumsisaldus 12 % niiskusesisaldusega täissöödas: 0,05 mg/kg“. 	23. juuni 2029

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Miinimumsisaldus	Maksimumsisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaaja lõpp
						Toimeaine sisaldus milligrammides 12 % niiskusesisaldusega täissööda kilogrammi kohta			
			<p><i>Analüüsimeetod</i> ⁽¹⁾</p> <p>p-ment-1-een-8-tiooli sisalduse määramine söödalisandis ja sööda lõhna- ja/või maitseainega eelsegus:</p> <p>gaaskromatograafia-massispektromeetria retentsioonaja järgi häälestamisega (GC-MS-RTL)</p>					<p>4. Eelsegu, söödamaterjali ja segasööda etiketil esitatakse asjaomase funktsionaalrühma nimetus, söödalisandi nimetus ja identifitseerimisnumber ning lisatud toimeaine kogus, kui toimeaine sisaldus 12 % niiskusesisaldusega täissöödas ületab järgmist väärtust: 0,05 mg/kg.</p> <p>5. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja võtavad korralduslikud meetmed, millega vähendatakse sissehingamisest, nahkaudsest kokkupuutest ja silma sattumisest tulenevaid võimalikke ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid, sealhulgas respiraatorit, kaitseprille ja kaitsekindaid.</p>	

⁽¹⁾ Analüüsimeetodite üksikasjad on kättesaadavad referentlabori veebisaidil aadressil <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/901,**29. mai 2019,**

milles käsitletakse loa andmist *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviini, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola (B₂-vitamiini allikad) kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöötades kasutatava söödalisandi loa taotlemise nõue ning sellise loa andmise alused ja kord. Kõnealuse määruse artikliga 10 on ette nähtud nõukogu direktiivi 70/524/EMÜ ⁽²⁾ alusel lubatud söödalisandite uuesti hindamine.
- (2) Kooskõlas direktiiviga 70/524/EMÜ anti luba *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviini, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola kui B₂-vitamiini allikate tähtsajaks kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 1 kanti need söödalisandid olemasoleva tootena seejärel söödalisandite registrisse.
- (3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 2 koostoimes kõnealuse määruse artikliga 7 on esitatud kaks taotlust *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviini, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola uuesti hindamiseks kõigi loomaliikide söödalisanditena ning nende liigitamiseks söödalisandite kategooriasse „toitainelised lisandid“. Ühes taotluses käsitletakse *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviini ning teises taotluses käsitletakse *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ja riboflaviin-5'-fosfaatestri mononaatriumsoola. Taotlustele olid lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid.
- (4) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikliga 7 taotleti ühega kahest taotlusest ka *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ja *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola lubamist kõikide loomaliikide söödalisandina joogivees kasutamiseks. Taotlusele olid lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid joogivees kasutamise kohta.
- (5) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) jõudis oma 3. detsembri 2015. aasta ⁽³⁾ ja 13. juuni 2018. aasta arvamustes ⁽⁴⁾ järeldusele, et kavandatud kasutustingimuste juures ei avalda *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviin, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin ja *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsool kahjulikku toimet loomade tervisele, tarbijaohutusele ega keskkonnale. Samuti jõudis toiduohutusamet järeldusele, et *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviini, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola sisaldavad söödalisandid ei ärrita nahka ega silmi. Andmete puudumise tõttu ei olnud toiduohutusametil võimalik teha järeldusi naha sensibiliseerimise kohta. Riboflaviin on teadaolevalt fotosensibilisaator, mis võib esile kutsuda naha ja silmade fotoallergilisi reaktsioone. Riboflaviini ja riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola käideldes võivad töötajad kokku puutuda sissehingatava tolmuga; sissehingamisest tuleneva toksilisuse kohta andmed puuduvad, mistõttu ei ole toiduohutusametil võimalik teha järeldust võimaliku riski kohta sissehingamise

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.⁽²⁾ Nõukogu 23. novembri 1970. aasta direktiiv 70/524/EMÜ söödalisandite kohta (EÜT L 270, 14.12.1970, lk 1).⁽³⁾ EFSA Journal 2016; 14(1):4349.⁽⁴⁾ EFSA Journal 2018; 16(7):5337.

korral. Seepärast leiab komisjon, et tuleks võtta asjakohaseid kaitsemeetmeid, et vältida mõju inimeste, eelkõige söödalisandi kasutajate tervisele. Peale selle jõudis toiduohutusamet järeldusele, et *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviin, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsool on tõhusad B₂-vitamiini allikad loomade toitumuslike erivajaduse rahuldamiseks. Toiduohutusameti hinnangul ei ole vaja kehtestada turustamisjärgse järelevalve erinõudeid. Amet kinnitas ka määrusega (EÜ) nr 1831/2003 asutatud referentlabori esitatud aruanded söödas ja asjakohasel juhul vees sisalduva kõnealuse söödalisandi analüüsimise meetodi kohta.

- (6) *Ashbya gossypii* (DSM 23096) abil toodetud riboflaviini, *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola hindamine näitab, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud tingimused söödas kasutamise lubamiseks ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviini ning *Bacillus subtilis*'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin-5'-fosfaadi naatriumsoola joogivees kasutamise lubamiseks on täidetud. Seepärast tuleks anda luba kõnealuste lisandite kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud viisil.
- (7) Kuna ohutusnõuetest ei tulene vajadust kõnealuste ainete lubamise tingimuste muudatusi viivitamatult kohaldada, on asjakohane näha ette üleminekuperiood, et huvitatud isikud saaksid teha ettevalmistusi loa andmisest tulenevate uute nõuete täitmiseks.
- (8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Loa andmine

Lisas nimetatud aineid, mis kuuluvad söödalisandite kategooriasse „toitainelised lisandid“ ja funktsionaalrühma „vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained“, lubatakse kasutada söödalisandina loomasöödas vastavalt lisas esitatud tingimustele.

Artikkel 2

Üleminekumeetmed

1. Lisas nimetatud aineid ja neid sisaldavaid eelsegusid, mis on toodetud ja märgistatud enne 23. juunit 2019 kooskõlas enne 23. juunit 2019 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni 23. detsembrini 2019.
2. Lisas nimetatud aineid sisaldavaid segasööta ja söödamerjale, mis on toodetud ja märgistatud enne 23. juunit 2020 kooskõlas enne 23. juunit 2019 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni olemasolevate varude ammendumiseni, kui need on ette nähtud toiduloomadele.
3. Lisas nimetatud aineid sisaldavaid segasööta ja söödamerjale, mis on toodetud ja märgistatud enne 23. juunit 2021 kooskõlas enne 23. juunit 2019 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni olemasolevate varude ammendumiseni, kui need on ette nähtud muudele loomadele kui toiduloomad.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. mai 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja nimi	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kateegooria	Maksimumvamus	Miinimumsisaldus	Maksimumsisaldus	Muud tingimused	Loa kehtivusaeg lõpp
						mg söödalisandit 12 % niiskusesisaldusega täissööda kilogrammi kohta			

Toitaineliste lisandite kategooria. Funktsionaalrühm: vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained.

3a825i	—	Riboflaviin ehk B ₂ -vitamiin	<p><i>Söödalisandi koostis</i></p> <p><i>Ashbya gossypii</i> (DSM 23096) abil toodetud riboflaviin</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p>Riboflaviin</p> <p>C₁₇H₂₀N₄O₆</p> <p>CASi nr: 83-88-5</p> <p><i>Ashbya gossypii</i> (DSM 23096) abil toodetud riboflaviin tahkena</p> <p>Puhtuse kriteeriumid: vähemalt 80 % riboflaviini</p> <p><i>Analüüsimeetod</i> ⁽¹⁾</p> <p>Riboflaviini määramine söödalisandis: spektrofotomeetria lainepikkusel 444 nm.</p> <p>Riboflaviini määramine eelsegus: kõrgefektiivne vedelikkromatograafia UV-detektoriga (HPLC-UV) (VDLUFA III kd, 13.9.1).</p> <p>Riboflaviini määramine söödas: kõrgefektiivne vedelikkromatograafia fluorestsentsdetektoriga (HPLC-FL) (EN 14152).</p>	Kõik loomaliigid	—	—	—	<p>1. Söödalisandi ja eelsegude kasutamiskorras märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel.</p> <p>2. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja korralduslikud meetmed, millega vähendatakse sissehingamisest, nahakaudsest kokkupuutest ja silma sattumisest tuleneda võivaid ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid, sealhulgas hingamiskaitsevahendeid, kaitseprille ja kaitsekindaid.</p>	23. juuni 2029
--------	---	--	--	------------------	---	---	---	---	----------------

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja nimi	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsi-meetod	Loomaliik või -kate-gooria	Maksi-mumvan-us	Miini-mumsi-saldus	Maksi-mumsi-saldus	Muud tingimused	Loa kehtivu-saja lõpp
						mg söödalisandit 12 % niiskusesisaldusega täis-sööda kilogrammi kohta			
3a825ii	—	Riboflaviin ehk B ₂ -vitamiin	<p><i>Söödalisandi koostis</i></p> <p>Riboflaviin</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p>Riboflaviin</p> <p>C₁₇H₂₀N₄O₆</p> <p>CASi nr: 83-88-5</p> <p><i>Bacillus subtilis</i>e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud riboflaviin tahkena</p> <p>Puhtuse kriteeriumid: min 96 %.</p> <p><i>Analüüsi-meetod</i> ⁽¹⁾</p> <p>Riboflaviini määramine söödalisandis: spektrofotomeetria lainepikkusel 444 nm (Ph. Eur. 6.0, meetod 01(2008:0292).</p> <p>Riboflaviini määramine eelsegus: kõrgefektiivne vedelikkromatograafia UV-dektektoriga (HPLC-UV) (VDLUFA III kd, 13.9.1).</p> <p>Riboflaviini määramine söödas ja vees: kõrgefektiivne vedelikkromatograafia fluorestsentsdetektoriga (HPLC-FL) (EN 14152).</p>	Kõik loo-maliigid	—	—	—	<ol style="list-style-type: none"> 1. Riboflaviini võib turule lasta ja kasutada preparaati sisal-dava söödalisandina. 2. Võib kasutada joogivees. 3. Söödalisandi ja eelsegude ka-sutamishistetes märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel. 4. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude ka-sutajatele kasutamiskorra ja korralduslikud meetmed, mil-lega vähendatakse sissehinga-misest, nahakaudsest kokku-puutest ja silma sattumisest tuleneda võivaid ohte. Kui selline kasutamiskord ja selli-sed meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahen-deid, sealhulgas hingamiskait-sevahendeid, kaitseprille ja kaitsekindaid. 	23. juuni 2029

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja nimi	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsi-meetod	Loomaliik või -kate-gooria	Maksi-mumvan-us	Miini-mumsi-saldus	Maksi-mumsi-saldus	Muud tingimused	Loa kehtivu-saja lõpp
						mg söödalisandit 12 % niiskusesisaldusega täis-sööda kilogrammi kohta			
3a 826		Riboflaviin-5'-fosfaadi mononaatriumsool ehk B ₂ -vitamiin	<p>Söödalisandi koostis</p> <p>Riboflaviin-5'-fosfaatestri mononaa-triumsool</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p>Riboflaviin-5'-fosfaadi mononaatrium-sool</p> <p>C₁₇H₂₂N₄O₉PNa</p> <p>CASi nr: 130-40-5</p> <p><i>Bacillus subtilis</i>'e (DSM 17339 ja/või DSM 23984) abil toodetud 98 % ribof-laviini fosforüülimise järel toodetud ri-boflaviin-5'-fosfaatestri mononaatrium-sool tahkena.</p> <p>Puhtuse kriteeriumid: min 65 %.</p> <p><i>Analüüsimetod</i> ⁽¹⁾</p> <p>Riboflaviin-5'-fosfaadi mononaatrium-soola määramine söödalisandis: spek-trofotomeetriline meetod lainepikkusel 444 nm (Ph. Eur. 6.0, meetod 01(2008:0786).</p> <p>Riboflaviini määramine eelsegus: kõrge-fektiivne vedelikkromatograafia UV-de-tektooriga (HPLC-UV) (VDLUFA III kd, 13.9.1).</p> <p>Riboflaviin-5'-fosfaadi mononaatrium-soola määramine (üld-B₂-vitamiinina) söödas ja vees: kõrgefektiivne vedelik-kromatograafia fluorestsentsdetektoriga (HPLC-FL) (EN 14152).</p>	Kõik loo-maliigid	—	—	—	<ol style="list-style-type: none"> Võib kasutada joogivees. Söödalisandi ja eelsegude kasutamist juhistes märgitakse säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja korralduslikud meetmed, millega vähendatakse sissehingamisest, nahakaudsest kokku-puutest ja silma sattumisest tuleneda võivaid ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid, sealhulgas hingamiskaitsevahendeid, kaitseprille ja kaitsekindaid. 	23. juuni 2029

⁽¹⁾ Analüüsimetodite üksikasjad on kättesaadavad referentlabori veebisaidil aadressil: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>

OTSUSED

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/902,

28. mai 2019,

milles käsitletakse meedet, mille Rootsi on võtnud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/42/EÜ, et keelata turule lasta sõidukite käärtõstukeid (mudel TL530LF), mille tootja on TWA Equipment S.r.l.

(teatavaks tehtud numbri C(2019) 3886 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/42/EÜ (mis käsitleb masinaid ja millega muudetakse direktiivi 95/16/EÜ), (¹) eriti selle artikli 11 lõike 3 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) 20. juulil 2017 teatas Rootsi komisjonile meetmest, mille ta on võtnud vastavalt direktiivi 2006/42/EÜ artikli 11 lõikele 1, et keelata turule lasta sõidukite käärtõstukeid (mudel TL530LF), mille tootja on TWA Equipment S.r.l., Via Inn s.n.c. 65015, Montesilvano (PE), Itaalia (edaspidi „tootja“) ja mille levitaja on Lidköpings Carpart AB, Plastagan 12C, 53155 Lidköping, Rootsi (edaspidi „Carpart“).
- (2) Rootsi võttis meetme seetõttu, et tema hinnangul ei vastanud sõidukite käärtõstuk direktiivi 2006/42/EÜ I lisa punkti 4.1.2.6 alapunktis c sätestatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele. Selle sätte kohaselt peab masin peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et last ei saa ohtlikult libiseda ega vabalt ja ootamatult kukkuda isegi energiavarustuse osalise või täieliku katkemise korral ega siis, kui operaator lõpetab masina kasutamise. Rootsi põhjendas võetud meedet sellega, et torujuhtme purunemisklapp ei töötanud nõuetekohaselt, mis mõjutas laadimisseadmete ohutut toimimist ja võis selle tulemusel põhjustada tõsiseid ohutusriske. Lisaks väitis Rootsi, et teatavad ohutusseadised (nimelt rõhutundlikud klapid) olid blokeeritud, kui tõstuki langetamiseks kasutati nappu „täielik langetamine“, mille tulemuseks võis olla platvormide ebahühtlane asend.
- (3) Pärast Rootsilt kaitsemeetme kohta teate saamist alustas komisjon konsulteerimist asjaomaste isikutega nende seisukohtade ärakuulamiseks. Komisjon saatis 12. augustil 2017 tootjale kirja, millele tootja ei vastanud. Rootsi ametiasutuste poolt komisjonile edastatud teabe alusel ei tarni Carpart enam kõnealust toodet Rootsi turule. Lisaks märkis Carpart, et on alustanud tehases paigaldatud torujuhtme purunemisklappide asendamist täiustatud torujuhtme purunemisklappidega TWA toodetud sõidukitõstuki mudelil TL530LF, mida on juba Rootsi tarnitud. Rootsi ametiasutused tervitasid Carparti võetud meetmeid mudeli TL530LF ohutuse parandamiseks.
- (4) Rootsi esitatud selgitused ja komisjonile kättesaadavatest dokumentidest selgub, et sõidukite käärtõstuki mudel TL530LF ei vasta direktiivi 2006/42/EÜ I lisa punkti 4.1.2.6 alapunktis c sätestatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.
- (5) Rootsi võetud meede on vajalik tagamaks, et sõidukite käärtõstuki mudel TL530LF ei põhjusta tõsiseid ohutusriske seoses torujuhtme purunemisklapi rikkega või teatavate ohutusseadiste blokeerimisega. Ainult keeld tagab, et toodet ei lasta turule enne, kui asjaomased olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud.
- (6) Seega on Rootsi võetud kaitsemeede sobiv, vajalik ja proportsionaalne ning seda tuleks pidada põhjendatuks,

(¹) ELTL 157, 9.6.2006, lk 24.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rootsi võetud meede, millega keelati turule lasta sõidukite käärtõstukeid (mudel TL530LF), mille tootja on TWA Equipment S.r.l. (Via Inn s.n.c. 65015, Montesilvano (PE), Itaalia) ja mille levitaja on Lidköping Carpart AB (Plastagan 12C, 53155 Lidköping, Rootsi), on põhjendatud.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. mai 2019

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Elżbieta BIENKOWSKA

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/903,**29. mai 2019,****milles määratakse kindlaks kogu Euroopa Liitu hõlmavad lennuliikluse juhtimisvõrgu tulemuseesmärgid kolmandaks võrdlusperioodiks, mis algab 1. jaanuaril 2020 ja lõpeb 31. detsembril 2024****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus), ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 11 lõike 3 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 549/2004 kohaselt peab komisjon igaks võrdlusperioodiks vastu võtma kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid ohutuse, keskkonna, läbilaskevõime ja kulutõhususega seotud põhilistes tulemusvaldkondades. Neid eesmärke käsitlevad rakenduseeskirjad on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/317 ⁽²⁾. Rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 9 lõike 4 kohaselt peab komisjon koos kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkidega vastu võtma järgmised väärtused: kogu ELi hõlmav kindlaksmääratud kulude lähteväärtus, kogu ELi hõlmav kindlaksmääratud ühikuhindade lähteväärtus, häiretasemed, mille ületamise korral võivad liikmesriigid taotleda tulemuslikkuse kavades esitatud tulemuseesmärkide korrigeerimist ning aeronavigatsiooniteenuse osutajate võrdlusrühmad, millel on sarnane tegevus- ja majanduskeskkond. Kulude kindlaksmääramine põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 550/2004 ⁽³⁾ artiklil 15.
- (2) Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid kolmandaks võrdlusperioodiks, mis hõlmab kalendriaastaid 2020–2024 k. a, kogu ELi hõlmavad lähteväärtused, häiretasemed ja võrdlusrühmad tuleks kehtestada enne 1. juunit 2019, et anda aega koostada tulemuslikkuse kavad, mis tuleks komisjonile hindamiseks esitada 1. oktoobriks 2019.
- (3) 16. detsembril 2016 määras komisjon määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 11 lõike 2 ja komisjoni rakendusotsuse (EL) 2016/2296 ⁽⁴⁾ kohaselt ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse hindamise asutuse, kes abistab teda tulemuslikkuse kava rakendamisel.
- (4) Selleks et hõlbustada kogu ELi hõlmavate kolmanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide vastuvõtmist, korraldas tulemuslikkuse hindamise asutus komisjoni nimel ajavahemikul 20. juunist 2018 kuni 16. jaanuarini 2019 sidusrühmadega konsulteerimise. Konsulteerimisse kaasati kõik määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 10 lõikes 3 loetletud sidusrühmad, sealhulgas õhuruumi kasutajad, aeronavigatsiooniteenuste osutajad ja lennunduspersonali esindavad organisatsioonid, ning selle käigus vaadeldi tulemuseesmärkide soovituslikke vahemikke ja tulemuseesmärkide ning muude väärtuste kindlaksmääramisega seotud lähenemisviisi ja meetodikat.
- (5) Tulemuslikkuse hindamise asutus esitas komisjonile oma lõpparuande 22. veebruaril 2019. Aruandes võetakse arvesse rakendusmäärusega (EL) 2019/317 kehtestatud muudatusi, sidusrühmade asjakohaseid märkusi ning Eurocontroli statistika ja prognooside talituse (STATFOR) ning marsruudi navigatsioonitasude keskasutuse avaldatud värskeimat statistikat ja kolmanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide prognoosi. Tulemuslikkuse hindamise asutuse aruandes on esitatud kavandatud eesmärkide, lähteväärtuste, häiretasemete ja võrdlusrühmade kindlaksmääramisel kasutatud eeldused ja põhjendused.

⁽¹⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 11. veebruari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/317, millega kehtestatakse ühtse Euroopa taeva algatuse raames tulemuslikkuse kava ja tasude süsteem ning tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärused (EL) nr 390/2013 ja (EL) nr 391/2013 (ELT L 56, 25.2.2019, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus) (ELT L 96, 31.3.2004, lk 10).

⁽⁴⁾ Komisjoni 16. detsembri 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/2296, millega luuakse sõltumatute ekspertide rühm, kes on määratud ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse hindamise asutuseks (ELT L 344, 17.12.2016, lk 92).

- (6) Käesolevas otsuses sätestatud kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkide puhul võetakse arvesse tulemuslikkuse hindamise asutuselt, võrgu haldajalt, Euroopa Lennundusohutusametilt (EASA) ja liikmesriikide järelevalveasutustelt saadud andmeid. Komisjon korraldas 2019. aasta jaanuaris ja veebruaris ka kohtumised ja teabevahetuse liikmesriikide, riiklike järelevalveasutuste, võrgu haldaja ja tulemuslikkuse hindamise asutusega, et jagada tulemuseesmärkide kehtestamiseks vajalikku värskemat teavet. Nendel aruteludel kutsuti liikmesriike üles ajakohastama esialgseid kuluandmeid ja liiklusprognoose käsitlevat teavet. Käesolevas otsuses sätestatud tulemuseesmärkide puhul on neid andmeid arvesse võetud.
- (7) Kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkide ja lähteväärtuste puhul tuginetakse andmetele, mis hõlmavad liikmesriikide, Norra ja Šveitsi geograafilist ulatust ning mille puhul kasutatakse marsruudi liiklusprognoosi, mis on väljendatud instrumentaallennureeglite (IFR) järgi toimuvate lendudena ja Eurocontrol'i STATFORi 18. veebruari 2019. aasta lähteprognoosil põhinevate teenuseühikutena. Selles marsruudi liiklusprognoosis on 2019. aastaks kavandatud 10 534 000 IFR-lendu ja 139 141 000 teenuseühikut, 2020. aastaks 10 824 000 IFR-lendu ja 143 878 000 teenuseühikut, 2021. aastaks 10 996 000 IFR-lendu ja 146 980 000 teenuseühikut, 2022. aastaks 11 191 000 IFR-lendu ja 150 398 000 teenuseühikut, 2023. aastaks 11 355 000 IFR-lendu ja 153 368 000 teenuseühikut ning 2024. aastaks 11 523 000 IFR-lendu ja 156 359 000 teenuseühikut.
- (8) Kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkide seadmisel tuleks arvesse võtta majanduslikke, ohutusalseid, keskkonnavalaseid ja operatiivkaalutlusi. Selle tagamiseks, et puudused või nende kombinatsioon ei kaaluks üles oodatavaid eeliseid, on vaja tasakaalu. Seetõttu tuleks kogu ELi hõlmavate kolmanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide puhul arvesse võtta põhiliste tulemusvaldkondade vastastikust sõltuvust ja nendevahelisi kompromisse. Kulutõhususe ja läbilaskevõimega seotud põhilistes tulemusvaldkondades tuleks seega arvesse võtta täiendava läbilaskevõime loomise kulude ja nende poolt pakutavate eeliste suhet. Keskkonnaga seotud põhilise tulemusvaldkonna tulemuseesmärkide puhul tuleks arvesse võtta, et lennuliikluse korraldamise operatiivmeetmeid, mille eesmärk on kütuse tarbimise minimeerimine, seega heitkoguste vähendamine, ei saa alati praktikas rakendada. Selle põhjuseks on käitamispäärdused, mis seonduvad eelkõige õhusõidukite ohutu hajutamise ja lennuliikluse korraldamise olemasoleva suutlikkusega. Samuti tuleks ohutusega seotud põhilise tulemusvaldkonna tulemuseesmärkide puhul arvesse võtta asjaolu, et esmatähtis on aeronavigatsiooniteenuste ohutu osutamine ning et ohutus peaks olema täielikult integreeritud aeronavigatsiooniteenuse osutajate äriplaneerimisse.
- (9) Käesolevas otsuses sätestatud kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid kajastavad võrgu kui terviku tulemuslikkuse eesmärki. Rakendusmääruse (EL) 2019/317 artiklite 14 ja 15 kohaselt võtab komisjon arvesse kohalikke olusid, kui ta hindab tulemuslikkuse kavade projektides esitatud riiklike tulemuseesmärkide või funktsionaalsete õhuruumiosade tulemuseesmärkide kooskõla kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkidega, mis on esitatud käesolevas otsuses.
- (10) Koostöös EASAg välja töötatud kogu ELi hõlmavaid tulemuseesmärke ohutusega seotud põhilises tulemusvaldkonnas tuleks mõõta ohutusjuhtimise tulemuslikkuse miinimumtasemega, mis tuleb saavutada aeronavigatsiooniteenuse osutajatel, kellel on sertifikaat lennuliiklusteenuste osutamiseks. Nende tulemuseesmärkide puhul tuleks arvesse võtta teise võrdlusperioodi tegelikke ja sihipäraseid tulemusi ning nende puhul peaks minema kaugemale ohutusjuhtimissüsteemi elementide nõuete minimaalsest täitmisest. Lisaks tegi komisjon EASA-le ülesandeks ajakohastada nõuete täitmise meetodeid ja juhendmaterjale, et jälgida rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 1. jao punktis 1 ja 2. jao punktis 1 sätestatud ohutusnäitajate nõuetekohast rakendamist ning see tagada. Selle tulemusel on ohutusjuhtimise tulemuslikkuse taseme mõõtmiseks kasutatav raamistik rangem kui teisel võrdlusperioodil, mis kajastub lähenemisviisis, mida kasutati ohutusega seotud põhilises tulemusvaldkonnas kogu ELi hõlmavate kolmanda võrdlusperioodi tulemuseesmärkide kindlaksmääramisel. Nende eesmärkide puhul tuleks arvesse võtta ka seda, kuidas on ohutusjuhtimist mõjutanud lennuliikluse korraldamisega seotud muudatused, mis tulenevad määruse (EÜ) nr 550/2004 artikli 15a lõikes 3 osutatud SESARi projektide rakendamisest, keskendudes ohutuse tagamise ja ohutusalse riskijuhtimise eesmärkidele.
- (11) Kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkide puhul keskkonnaga seotud põhilises tulemusvaldkonnas, mida mõõdetakse marsruutlennu horisontaalosa tegeliku trajektoori keskmise tõhususega, tuleks arvesse võtta teisel võrdlusperioodil saavutatud tulemuste taset, lennuliikluse korraldamise toimingute optimeerimiseks rakendatud meetmeid ning tulemuslikkuse hindamise asutuse, võrgu haldaja ja riiklike järelevalveasutuste esitatud ajakohaseid andmeid.

- (12) Lennunduse keskkonnamõju suureneb, kuid oodatust vähem, võttes arvesse lendude arvu suurenemist teisel võrdlusperioodil. Lennuliikluse korraldamise võrgu ebatõhususest põhjustatud ülemäärane CO₂ heide lennuteekonnal, mis arvutatakse kõigi Euroopa lendude tegelike trajektooride ja takistusteta trajektooride võrdlemise teel, on viimase kuue aasta jooksul püsinud stabiilselt 6 % juures, vaatamata lendude arvu suurenemisele, seda tänu lennuliikluse korraldamise toimingute optimeerimisele, mis on seotud Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgu ülesehituse, kavandamise ning voogude ja läbilaskevõime haldamisega. Marsruutlennu horisontaalosa ebatõhusus on üldiselt vähenenud ja teiseks võrdlusperioodiks seatud tulemuseesmärk eeldatavasti täidetakse.
- (13) Keskkonnaga seotud põhilise tulemusvaldkonna paranemise peamine põhjus on vabalt valitavate marsruutidega õhuruumi rakendamine, mis võimaldab marsruute lühendada ja Euroopa õhuruumi tõhusamalt kasutada. Eelduste kohaselt rakendatakse vabalt valitavate marsruutidega õhuruum Euroopa õhuruumi suuremas osas 2019. aasta lõpuks ja täies ulatuses 2022. aastaks. Kombineerituna piiriülese vaba marsruudivaliku järkjärgulise rakendamisega võib see kaasa tuua otsemad marsruudid ning vähendada lennatud meremiilide arvu ja lennuliiklusest tingitud heidet, toetades seega lennunduse CO₂-mahukuse jätkusuutlikku vähendamist. Selline järkjärguline rakendamine õigustab seega marsruutlennu horisontaalosa tõhususe parandamist kuni 2022. aastani. Marsruutlennu horisontaalosa tõhusus peaks pärast 2022. aastat jääma stabiilseks. Võttes arvesse praegu ette nähtud meetmeid ja seda, et õhusõidukid peavad vältima üha sagedamini esinevaid ebasoodsaid ilmastikuolusid ning ohupiirkondi, samuti asjaolu, et lennuliikluse korraldamine peab tagama õhusõidukite minimaalse hajutuse, ei ole oodata, et marsruutlennu horisontaalosa tõhusus 2023. ja 2024. aastal veelgi suureneks.
- (14) Kogu ELi hõlmava tulemuseesmärgi puhul läbilaskevõimega seotud põhilises tulemusvaldkonnas, mida mõeldakse aeronavigatsiooniteenuste osutamisest tingitud marsruutlennu ATFM-hilinemiste keskmise pikkusega minutites ühe lennu kohta, tuleks arvesse võtta teisel võrdlusperioodil saavutatud tulemuste taset, lennuliikluse korraldamise toimingute optimeerimiseks rakendatud meetmeid ning tulemuslikkuse hindamise asutuse, võrgu haldaja ja riiklike järelevalveasutuste esitatud asjakohaseid andmeid.
- (15) Võrgu haldaja dokumentide kohaselt on Euroopa lennuliiklus, mis teisel võrdlusperioodil märkimisväärselt tihenes, praegu tihedam kui kunagi varem. Teise võrdlusperioodi esimese nelja aasta jooksul suurenes IFR-lendude arv 13 % ning marsruutlennu ATFM-hilinemiste keskmine pikkus suurenes 0,73 minutilt lennu kohta 2015. aastal 1,73 minutini lennu kohta 2018. aastal, mis tähendab hilinemise pikennemist 137 %. Mõnes liidu piirkonnas, eelkõige Euroopa põhipiirkonnas ja selle naabruses asuvates Kesk-Euroopa piirkondades, oli teatav arv piirkondlikke juhtimiskeskusi, kelle lennuliikluse korraldamise suutlikkusest ei piisanud selle tiheduse suurenemisega toimetulekuks. Euroopas langeb rohkem kui pool kõikidest marsruudi ATFM-hilinemistest, mille on põhjustanud puudulik lennujuhtimisvõimekus ja töötajate vähesus, viie piirkondliku juhtimiskeskuse arvele ning mõned neist keskustest ei ole järginud võrgu operatiivkavas kokku lepitud läbilaskevõime kavasid. See töö kaasa olukorra, kus kogu ELi hõlmav teise võrdlusperioodi tulemuseesmärk – keskmine AFTM-hilinemine lennu kohta 0,5 minutit – jäi täitmata. Läbilaskevõime puudujääk järgnevatel aastatel eeldatavalt suureneb.
- (16) Võttes arvesse kolmanda võrdlusperioodi liiklusprognoosi, leiavad võrgu haldaja ja tulemuslikkuse hindamise asutus, et suurem osa aeronavigatsiooniteenuste osutajaid suudavad täita kolmandaks võrdlusperioodiks läbilaskevõime suhtes kehtestatud nõuded. Riiklike järelevalveasutuste edastatud teabe kohaselt võib võrgu operatiivkavas aeronavigatsiooniteenuste osutajate poolt pakutud teenuse kvaliteet jääda mõne piirkondliku juhtimiskeskuse puhul siiski problemaatiliseks eelkõige töötajate vähesuse tõttu, eriti kolmanda võrdlusperioodi esimese kolme aasta jooksul. Seega võib süsteemiülese optimaalse keskmise AFTM-hilinemise (lennu kohta 0,5 minutit) saavutamist oodata alles kolmanda võrdlusperioodi lõpuks. Selleks et vähendada läbilaskevõime puudujääki ja täita käesolevas otsuses sätestatud eesmärgid, soovivad võrgu haldaja ja tulemuslikkuse hindamise asutus, et aeronavigatsiooniteenuse osutajad võtaksid konkreetseid meetmeid asjaomaste piirkondlike juhtimiskeskuste tasandil.
- (17) Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas tuleks väljendada protsendina, mis kajastab marsruudi aeronavigatsiooniteenuste kogu ELi hõlmava keskmise kindlaksmääratud ühikuhinna iga-aastast muutumist. Kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkide puhul kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas tuleks võtta esimesel ja teisel võrdlusperioodil saavutatud tulemuste taset ning tulemuslikkuse hindamise asutuse ja riiklike järelevalveasutuste esitatud asjakohaseid andmeid.

- (18) Liidu tasandil on marsruudi tegelike kulude reaalkväärtus (2017. aasta hinnad eurodes) püsinud alates esimese võrdlusperioodi algusest 2012. aastal muutumatuna, vaatamata liikluse märkimisväärsele tihenemisele. Teise võrdlusperioodi esimese kolme aasta tegelikud kulud on vastavatest kindlaksmääratud kuludest madalamad. Selle tulemusel on summaarne ülejääk aeronavigatsiooniteenuste osutajate puhul olnud liidu tasandil kavandatust suurem. See koos tulemuslikkuse hindamise asutuse analüüsiga annab märku, et suurem osa aeronavigatsiooniteenuse osutajaid suudab kulutõhusust kolmandal võrdlusperioodil veelgi parandada, tegeledes samal ajal ka läbilaskevõime valdkonna vajadustega. Samal ajal on lennuliiklus ja marsruudi ATFM-hilinemised viimastel aastatel märkimisväärselt suurenenud, mis võib viidata sellele, et teisel võrdlusperioodil ei ole võrku piisavalt investeeritud. Kolmanda võrdlusperioodi kulutõhususeesmärkide puhul tuleks silmas pidada kulutõhususe suurendamist, tagades samas, et need parandused ei kahjustaks piisava läbilaskevõime pakkumist.
- (19) Õhuruumi kasutajad väljendasid muret seoses vajaliku läbilaskevõime pakkumiseks kavandatud investeerimisprojektidega, mis on tühistatud või edasi lükatud. Sellistest projektidest tulenevad kulud olid sageli osaliselt või täielikult lisatud eelmiste võrdlusperioodide kindlaksmääratud kuludele, mistõttu need sisaldusid tasudes. Kui aeronavigatsiooniteenuste osutajad teenisid osa oma ülejäägist vajalike investeeringute tegemata jätmisest või nende edasilükkamisest, võiks nendest ülejääkidest rahastada kolmanda võrdlusperioodi vajalikke investeeringuid, kui need ei ole dividendidena aktsionäridele või riigieelarvesse makstud. Lisaks peaksid aeronavigatsiooniteenuste osutajad kapitalikulude väljaarvutamise eesmärgil intressimäärade kindlaksmääramisel arvesse võtma aeronavigatsiooniteenuste osutajate riskide piiramist liikluse ja kulude riskijagamismehhanismide raames ning üldiselt soodsaid rahastamistingimusi.
- (20) Kolmanda võrdlusperioodi kulutõhususe oodatava paranemise väljaarvutamisel tuleks lähtuda kogu ELi hõlmavast kindlaksmääratud ühikuhindade lähteväärtusest, mille saamiseks jagatakse kindlaksmääratud kulude lähteväärtus teenuseühikutes 2019. aasta kohta väljendatud liiklusprognosisega. Kogu ELi hõlmavate kindlaksmääratud kulude lähteväärtuse prognoosimiseks kasutatakse 2015., 2016. ja 2017. aasta tegelike kulude lineaarset regressioonanalüüsi ning seda kohandatakse, et võtta arvesse viimaseid olemasolevaid kuluprognose, liikluse muutusi ja nende seost kuludega.
- (21) Kogu ELi hõlmavad kolmanda võrdlusperioodi kindlaksmääratud kulud peaksid kolmandal võrdlusperioodil kasvama üksnes pisut, ületades kindlaksmääratud kulude lähteväärtuse. See on õigustatud teenuste kvaliteedi parandamise eesmärgil, eelkõige vähendades Euroopa õhuruumi läbilaskevõime puudujääki. Nii kolmandat kui ka teist võrdlusperioodi hõlmaval ajavahemikul peaks marsruudi aeronavigatsiooniteenuste keskmise kogu ELi hõlmava kindlaksmääratud ühikuhinna iga-aastane muutus olema $-2,7\%$.
- (22) Lisaks kogu ELi hõlmavatele tulemuseesmärkidele tuleks kehtestada häiretasemed, mille ületamise korral võivad liikmesriigid taotleda tulemuslikkuse kavades esitatud tulemuseesmärkide korrigeerimist. Rakendusmääruses (EL) 2019/317 on sätestatud kolm erinevat häiretaset, mis põhinevad järgmistel parameetritel: tegeliku liikluse erinevus lennuliiklusprognosisest asjaomasel kalendriaastal, väljendatuna IFR-lendude protsendina, tegeliku liikluse erinevus lennuliiklusprognosisest asjaomasel kalendriaastal, väljendatuna teenuseühikute protsendina ning kontrollväärtuste muutumine võrgu operatiivkava hooajalise ajakohastamise tõttu. Kõnealuste häiretasemete alustegurite muutused võivad oluliselt mõjutada aeronavigatsiooniteenuste osutamist nii tegelike tulude poolel kui ka läbilaskevõime pakkumisega seotud ootuste seisukohast.
- (23) Häiretasemete kindlaksmääramiseks tuleks arvesse võtta liiklusprognoside vahemikku, mis on väljendatud marsruuditeenuste ühikutena ja IFR-lendudena, alates vähesest kasvust kuni suure kasvuni, lähtudes Eurocontrol'i STATFORi andmetest. Pikka prognoosiperioodi kuni 2024. aasta lõpuni iseloomustab teatav ebakindlus, mis on seotud eelkõige majanduskasvuga, Ühendkuningriigi kavatsusega liidust lahkuda, geopoliitiliste riskidega, mis võivad kaasa tuua õhuruumi sulgemisi ning liiklusvoogude muutlikkust (nagu teisel võrdlusperioodil), samuti majandussidemete arendamisega tärvakatel turgudel. Neid riske võetakse prognoosides arvesse, tuginedes 2019. aasta veebruariks kättesaadavale teabele. Majanduse väljavaated on siiski endiselt ebakindlad ja riski osakaal väga muutlik.
- (24) Lisaks kogu Euroopa Liitu hõlmavatele tulemuseesmärkidele tuleks moodustada võrdlusrühmad sarnases tegevus- ja majanduskeskkonnas tegutsevatest aeronavigatsiooniteenuste osutajatest, et hinnata tulemuseesmärke kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas. Kõnealuste rühmade moodustamisel tuleks arvesse võtta õhuruumi keerukust, liikluse taset ja muutlikkust, elukallidust ning üksuse lennujuhtide tööjõukulusid iga aeronavigatsiooniteenuse osutaja puhul.

- (25) Kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkide ja käesoleva rakendusotsuse vastuvõtmise ajal kehtestatud häiretasemete väärtused ei tohiks muutuda isegi siis, kui liidu õigust ei kohaldata enam Ühendkuningriigi suhtes alates hilisemast kuupäevast ja kui väljaastumisleping ei ole jõustunud. See võimalik sündmus ei mõjutaks nende väärtuste kindlaksmääramist märkimisväärselt. Kogu ELi hõlmavaid tulemuseesmärke ohutusega seotud põhilises tulemusvaldkonnas mõjutavad tegurid, mis on liikmesriikide arvust sõltumatud. Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid ohutusega seotud põhilises tulemusvaldkonnas sõltuvad trajektooridest, kuid asjasse ei puutu see, kas need trajektoorid hõlmavad üksnes liikmesriikide või ka kolmandate riikide õhuruumi. Kogu ELi hõlmavate tulemuseesmärkide puhul läbilaskevõime ja kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas on arvutused näidanud, et Ühendkuningriigi liidust lahkumise mõju oleks väga väike, mistõttu ei oleks kõnealuseid eesmärke vaja muuta kummagi stsenaariumi puhul. Kindlaksmääratud kulude lähteväärtus, kindlaksmääratud ühikuhindade lähteväärtus ning võrdlusrühmad peaksid sõltuma siiski sellest, kas käesoleva rakendusotsuse jõustumise päeval kohaldatakse Ühendkuningriigi suhtes liidu õigust või väljaastumislepingut või ei kohaldata kõnealusest kahest stsenaariumist kumbagi.
- (26) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas ühtse taeva komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat otsust kohaldatakse rakendusmääruse (EL) 2019/317 artiklis 7 osutatud kolmanda võrdlusperioodi suhtes.

Artikkel 2

Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid ohutusega seotud põhilises tulemusvaldkonnas

Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid ohutusega seotud põhilises tulemusvaldkonnas, millele on osutatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 1. jao punktis 1.1 ja mis tuleb 2024. aasta lõpuks saavutada aeronavigatsiooniteenuse osutajatel, kellel on sertifikaat lennuliiklusteenuste osutamiseks, on kehtestatud järgmistel ohutusjuhtimise tõhususe tasemetel:

- a) ohutusjuhtimise eesmärkide „ohutuskultuur“, „ohutuspõhimõtted ja -eesmärgid“, „ohutuse tagamine“ ja „ohutuse edendamine“ puhul vähemalt tasemel C;
- b) ohutusjuhtimise eesmärgi „ohutusrisiki juhtimine“ puhul vähemalt tasemel D.

Artikkel 3

Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid keskkonnaga seotud põhilises tulemusvaldkonnas

Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid keskkonnaga seotud põhilises tulemusvaldkonnas, mis on kehtestatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 1. jao punktis 2.1, väljendatakse marsruutlennu horisontaalosa tegeliku trajektoori keskmise tõhususena ja seda mõõdetakse keskmise lisavahemaana, mis lennatakse võrreldes suurringjoonega, ning see ei tohi ületada järgmisi protsendimäärasid: 2020. aastal 2,53 %, 2021. aastal 2,47 %, 2022. aastal 2,40 %, 2023. aastal 2,40 % ja 2024. aastal 2,40 %.

Artikkel 4

Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid läbilaskevõimega seotud põhilises tulemusvaldkonnas

Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid läbilaskevõimega seotud põhilises tulemusvaldkonnas, mis vastab rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 1. jao punktile 3.1, on aeronavigatsiooniteenuste osutamisest tingitud marsruutlennu ATFM-hilinemiste keskmine pikkus ühe lennu kohta 2020. aastal kõige rohkem 0,9 minutit, 2021. aastal kõige rohkem 0,9 minutit, 2022. aastal kõige rohkem 0,7 minutit, 2023. aastal kõige rohkem 0,5 minutit ja 2024. aastal kõige rohkem 0,5 minutit.

Artikkel 5

Kogu ELi hõlmavad tulemuseesmärgid kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas

1. Kogu ELi hõlmav tulemuseesmärk kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas, mis on sätestatud rakendusmääruse (EL) 2019/317 I lisa 1. jao punktis 4.1, on marsruudi aeronavigatsiooniteenuste kogu ELi hõlmava kindlaksmääratud keskmise ühikuhinna iga-aastane muutus: 2020. aastal $-1,9\%$, 2021. aastal $-1,9\%$, 2022. aastal $-1,9\%$, 2023. aastal $-1,9\%$ ja 2024. aastal $-1,9\%$. Iga-aastase muutuse arvutamisel lähtutakse lõikes 3 sätestatud kindlaksmääratud ühikuhindade lähteväärtusest.
2. Kindlaksmääratud kulude lähteväärtused määratakse kindlaks järgmiselt:
 - a) 6 245 065 000 eurot (2017. aasta hinnad), juhul kui liidu õigust Ühendkuningriigi suhtes enam ei kohaldata alates kuupäevast, mis on käesoleva rakendusotsuse jõustumise kuupäevast varasem ja kui selleks kuupäevaks ei ole jõustunud Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumislepingut;
 - b) 7 047 092 000 eurot (2017. aasta hinnad) kõigil muudel juhtudel.
3. Kindlaksmääratud ühikuhindade lähteväärtused määratakse kindlaks järgmiselt:
 - a) 49,29 eurot (2017. aasta hinnad), juhul kui liidu õigust Ühendkuningriigi suhtes enam ei kohaldata alates kuupäevast, mis on käesoleva rakendusotsuse jõustumise kuupäevast varasem ja kui selleks kuupäevaks ei ole jõustunud Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumislepingut;
 - b) 50,65 eurot (2017. aasta hinnad) kõigil muudel juhtudel.

Artikkel 6

Häiretasemed

1. Liikmesriigid võivad taotleda ühe või mitme tulemuslikkuse kavas sisalduva tulemuseesmärgi läbivaatamist vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 18 lõike 1 punkti a alapunktile i, kui:
 - a) Eurocontrol'i registreeritud tegelik liiklus erineb asjaomasel kalendriaastal rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 16 kohaselt vastu võetud tulemuslikkuse kavas esitatud IFR-lendude liiklusprognosist vähemalt 10% ;
 - b) Eurocontrol'i registreeritud tegelik liiklus erineb asjaomasel kalendriaastal rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 16 kohaselt vastu võetud tulemuslikkuse kavas esitatud teenuseühikute liiklusprognosist vähemalt 10% .
2. Liikmesriigid võivad taotleda ühe või mitme tulemuslikkuse kavas sisalduva tulemuseesmärgi läbivaatamist vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/317 artikli 18 lõike 1 punkti a alapunktile i, kui kontrollväärtused on võrgu operatiivkava hooajalise ajakohastamise tõttu vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/123^(?) artikli 9 lõike 4 punktile a ja artikli 9 lõikele 8 võrreldes tulemuslikkuse kava koostamise ajal saadaolevas kõige viimases võrgu operatiivkava versioonis esitatud kontrollväärtustega muutunud järgmiselt:
 - a) marsruutlennu ATFM-hilinemise puhul vähemalt 0,05 minutit, kui tulemuslikkuse kava koostamise ajal saadaolevas kõige viimases võrgu operatiivkava versioonis esitatud marsruutlennu ATFM-hilinemise kontrollväärtus on alla 0,2 minuti; või
 - b) marsruutlennu ATFM-hilinemise puhul vähemalt 0,04 minutit, millele lisatakse 5% tulemuslikkuse kava koostamise ajal saadaolevas kõige viimases võrgu operatiivkava versioonis esitatud kontrollväärtusest, kui marsruutlennu ATFM-hilinemise kontrollväärtus on 0,2 minutit või rohkem.

^(?) Komisjoni 24. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/123, millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise (ATM) võrgu funktsioonide üksikasjalikud rakenduseeskirjad ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 677/2011 (ELT L 28, 31.1.2019, lk 1).

*Artikkel 7***Võrdlusrühmad**

Moodustatakse järgmised aeronavigatsiooniteenuse osutajate võrdlusrühmad, millel on sarnane tegevus- ja majanduskeskkond, et hinnata tulemuseesmärke kulutõhususega seotud põhilises tulemusvaldkonnas:

- a) juhul kui liidu õigust Ühendkuningriigi suhtes enam ei kohaldata alates kuupäevast, mis on käesoleva rakendusotsuse jõustumise kuupäevast varasem ja kui selleks kuupäevaks ei ole jõustunud Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumislepingut:
- i) Rühm A: Saksamaa, Prantsusmaa, Hispaania ja Itaalia aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - ii) Rühm B: Norra, Rootsi, Taani, Soome ja Iirimaa aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - iii) Rühm C: Tšehhi, Horvaatia, Sloveenia, Ungari, Slovakkia, Bulgaaria, Poola, Rumeenia ja Portugali aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - iv) Rühm D: Küprose, Malta, Eesti, Läti, Leedu ja Kreeka aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - v) Rühm E: Austria, Šveitsi, Belgia-Luksemburgi ja Madalmaade aeronavigatsiooniteenuste osutajad.
- b) kõigil muudel juhtudel:
- i) Rühm A: Saksamaa, Ühendkuningriigi, Prantsusmaa, Hispaania ja Itaalia aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - ii) Rühm B: Norra, Rootsi, Taani, Soome ja Iirimaa aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - iii) Rühm C: Tšehhi, Horvaatia, Sloveenia, Ungari, Slovakkia, Bulgaaria, Poola, Rumeenia ja Portugali aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - iv) Rühm D: Küprose, Malta, Eesti, Läti, Leedu ja Kreeka aeronavigatsiooniteenuste osutajad;
 - v) Rühm E: Austria, Šveitsi, Belgia-Luksemburgi ja Madalmaade aeronavigatsiooniteenuste osutajad.

Artikkel 8

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 29. mai 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

PARANDUSED

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1513 (millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 239, 15. september 2015)

Sõna „biopõlevvedelikud“ asendatakse kogu direktiivi tekstis sõnadega „vedelad biokütused“ sobivas käändes.

Leheküljel 22 artikli 2 punktis 11, millega asendatakse direktiivi 2009/28/EÜ artikkel 25, asendatava artikli 25 lõige 2

asendatakse „2. Biokütuste ja biopõlevvedelike jätkusuutlikkusega seotud küsimustes abistab komisjoni biokütuste ja biopõlevvedelike jätkusuutlikkuse komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.“

järgmisega: „2. Biokütuste ja vedelate biokütuste säästlikkusega seotud küsimustes abistab komisjoni biokütuste ja vedelate biokütuste säästlikkuse komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.“

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET